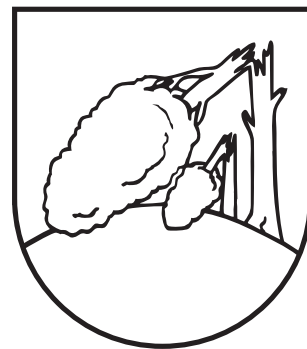

Polomské noviny

Ročník XXVI. č. 4 nepredajné december 2021

PF

2

0

2

2

Milí spoluobčania!

Vianočné sviatky sú obdobím, na ktoré netrpezlivo čakáme, lebo ich čaro a výnimočnosť nás naplňujú pocitmi šťastia, pohody a harmónie. Atmosféra týchto dní je plná spomienok i očakávaní, nič nie je bežné ani všedné, napriek tomu, že Vianoce sú každý rok, ich okúzľujúce čaro sa nedá ničím nahradiť ani napodobniť. Vianočné sviatky v každom z nás upevňujú základné ľudské hodnoty.

Hoci je situácia v celom svete ovplyvňovaná ochorením nového koronavírusu, veríme, že si najkrajšie dni v roku vychutnáte plnými dúškami. Je potrebné si uvedomiť, že to najcennejšie, čo máme, je zdravie, a treba si ho chrániť. Je dôležité si pripomenúť, že hoci sa akokoľvek zmenila doba, nezmenilo sa kúzlo Vianoc, čaro štedrovečernej večere, spoločného prežívania chvíľ, očakávanie čohosi tajomného.

Rok, ktorý sa o pár dní skončí nebol vôbec jednoduchý. Bol veľmi náročný. Zvládli sme ho a čaká nás ďalšie obdobie, ktoré verím, že bude etapou nových úspechov opretých o pevné zdravie, pozitívnu energiu a úprinnú snahu naďalej meniť veci k lepšiemu.

V tento čas pokoja schádza sa rodina a na život za nami spolu sa spomína, pri slávnostne prestretom stole sú však aj prázdne miesta a slzy vtekajú cez slová do hlasu.

Vážení spoluobčania!

Vo svojom mene ako i v mene obecného zastupiteľstva a pracovníkov obecného úradu, chcem pozdraviť spoluobčanov, rodákov, občanov, ktorí sa z rôznych dôvodov nemôžu zúčastniť doma vianočných sviatkov, návštevníkov obce, ktorí tu v našej obci prežívajú tieto sviatočné chvíle medzi svojimi najbližšími, chorých a osamelých občanov, ktorí sú teraz v nemocniciach alebo sami doma. Prajem Vám všetkým požehnané vianočné sviatky, nech ticho Vianoc nás všetkých naplní pravým pokojom, radosťou, láskou a hlavne pevným zdravím.

Zaželajme si nádherné Vianoce a pokoj v duši nech sa zachová aj po celý budúci rok.

Mgr. Lillian Brondošová,
starostka obce

NAČO sú nám Polomské noviny, ALEBO čítanie o starostiach, prianiach, úspechoch i sklamaníach? Tu máme možnosť uvažovať o minulých udalostiach, pozorovať zmeny a možno takto môžeme predvídať aj udalosti budúce. A predsa majú význam a majú čo povedať. Ale to všetko je možné len vtedy, pokiaľ sú medzi nami ľudia, ktorí neľutujú námahu a čas venovaný príprave príspevkov do nášho periodika, alebo inak napísané: neľutujú námahu prijímať osôb pre iných. Akákoľvek práca človeka, teda i písanie nie je práca prírody.

Každé vydanie našich novín v roku je závislé od úsilia prispievateľov a tí nemyslia na vlastný príspech, ba čo viac sú veľakrát vytrhnutí

z vlastných činností a na požiadanie sú mimoriadne zodpovední. Nedokážem si predstaviť vydanie novín bez nich. Patria medzi nich deti aj dospelí a ich zásluhou vždy máme po ruke Polomské noviny. Nechcú chvály, odmeny, a predsa im patrí náš obdiv a úcta. Keď mi do redakcie zaslali túto fotografiu, hneď som vedela, že toto je „odmena“.

To je prvý správny krok malého človečička, ktorý si všimol naše noviny. Nech odmenou je tento malý čitateľ, ktorý už tiež číta Polomské noviny. Ďakujem za všetko, dc.

Želáme všetkým čitateľom malým i veľkým spokojné Vianoce. Nech v srdciach nájdete porozumenie a miesto pre každého kto o to stojí. Prajeme, aby každým dňom bolo lepšie nám všetkým.

jubilanti

ZÁKLADNEJ ORGANIZÁCIE
SLOVENSKEHO ZVÄZU
PROTIFAŠISTICKÝCH BOJOVNÍKOV
V GEMERSKEJ POLOMEza 4. štvrt'rok roku 2021
(október, november, december)

81 rokov **Ol'ga Štrbová**
 79 rokov **Ondrej Hajdučko**
 79 rokov **Ján Šafár**
 78 rokov **Ján Cirbus**
 78 rokov **Ján Zatroch**
 76 rokov **Júlia Zatrochová**
 72 rokov **Božena Cirbusová**
 65 rokov **Dana Franková**

Prajeme stále slnko v oknách domova, aj keď mráčik zastrie ho.
 Slzy sa nám tísnu do očí, srdcia búšia láskou
 a radosť vchádza do duší.
 Žite dlho medzi nami, lebo kým vás máme, nie sme sami.
 Posielame pozdrav krátkuť
 a kyticu ruží v tento krásny deň.
 Želáme len to najkrajšie, čo život môže dať
 a priehrštie zdravia, lásky v každej chvíli života.
Srdečne blahoželáme!

Spoločenská kronika k 30. 11. 2021

narodili sa 3 deti

Dar krásny život dá do kočičara a v ňom spokojne
 spinká šťastie naše. Je to malý človečik, naše šťastie, naša pýcha.
Vitajte medzi nami!

slávnostne uzavreli manželstvo 3 páry

„Skvelé manželstvo nie je keď sa dá dokopy dokonalá dvojica.
 Skvelým manželstvom je ak sa nedokonalá dvojica
 naučí tešiť zo svojich rozdielov.“

Marcello Mastroianni
Blahoželáme!

životné jubileá oslávili

90 rokov * 1 jubilant
 80 rokov * 1 jubilant
 75 rokov * 4 jubilanti
 70 rokov * 6 jubilanti

Nikdy v živote nezabudnite na tieto tri veci.

Že domov nie je miesto, ale pocit.

Že čas sa nemeria hodinami, ale okamihmi.

A že tlkot srdca sa nedá počuť, ale cítiť a zdieľať.

- neznámy -

Srdečne blahoželáme!

navždy nás opustili 3 občania našej obce

Existujú ľudia, ktorí nám budú chýbať večne...

Sú to, ktorí sa dotkli nielen nášho srdca,
 ale aj našej duše, pretože vôľa osudu bola silnejšia
 ako naše najvrúcejšie pranie.

Vyslovujeme hlbokú a úprimnú sústrasť.

Spomienka

Život a smrť - v nich nikdy niesi sám.
 Tvoj odchod žije s nami, Ty žiješ v nás.
 32 rokov si chodil do nášho chrámu
 rozoznieť tóny len Bohu na slávu.

Dňa 08. 12. 2021 uplynie 22 rokov
 tvojho odchodu do večnosti.
 V januári 2022 sté výročie
 tvojho narodenia.

Štefan Zatroch

S láskou spomínajú syn Július,
 dcéra Božena, nevesta Oľga s rodinami.

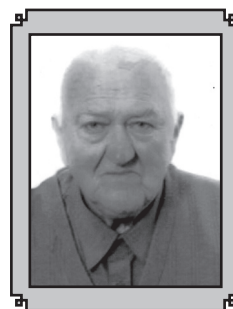
Už je to piaty rok,
 čo spíte večným snom.
 Tmavý hrob Vám je domovom, nič
 Viac Vám už nemôžeme dať,
 len kyticu kvetov
 na Váš hrob a s láskou spomínať.

Dňa 10. 11. 2021 uplynulo 5 rokov
 od vtedy ako nás navždy opustil
 náš drahý manžel, otec, starý otec,
 prastarý otec a príbuzný.

Ján Madáč

S láskou spomína celá rodina.

Pod'akovanie

Touto cestou ďakujeme všetkým príbuzným,
 susedom, kamarátom a všetkým známym,
 ktorí sa zúčastnili pohrebu

p. Štefana Puškáša dňa 10. 11. 2021

a odprevadili ho na poslednú cestu.

Ďakujeme za kvetinové dary a prejavy sústrasti,
 ktorými ste sa pokúšali zmierniť náš hlboký žal.

Smútiaca rodina.

Zem svoje plody vydala.

V čas jesenný, v čas oddychu a dým,

keď hruda ustatá si do hmy líha,

práve v ten čas, v čas dobrej úrody,

hospodár odchodí.

Len dych skončený je.

On s nami pôjde ďalej po zemi,

citlivou rukou preskúma nám srdcia,

či prudká, čistá krv z nich nezmizne.

Slová sú bezútešné, nadarmo hľadáš slová,

neprichodia, len mlkva tíš ťa víta.

Viem, všetky cesty žitia k smrti vedú.

Vážení členovia Podporného pohrebného združenia

oznamujeme Vám, že na základe uznesenia Správnej rady PPZ ústredie Betliar zo dňa 6.12.2021 sa bude zvyšovať základný ročný členský príspevok pre veľmi nepriaznivú situáciu - vysoká úmrtnosť aj v našej odbočke aj na celom Slovensku najmä mladých ľudí. Suma členského ročného príspevku bude 23,00 EUR a výška pohrebnej podpory 450, 00 EUR. Ďakujeme za pochopenie.

J. Ciberajová, členka správnej rady PPZ

Nie plachta, ale Ježiš je dôležitý

Jedna žena z Indonézie rozpráva, aký dojem na ňu zanechali Vianoce, ktoré prežívala na nemeckej domovine. *Je to ako keď nejaká žena z mojej domoviny ide k rieke prať bielizeň. Kôš s bielizňou si položí na hlavu a najmladšie dieťa pevne zabalí do plachty. Príde k rieke, dieťa rozbalí, plachtu položí na trávu vedľa rieky a dieťa posadí na ňu. Potom ide robiť svoju prácu. O chvíľu počuje krik svojho dieťaťa. Vidí, ako sa vo vode topí a vlny ho odnášajú ďalej od brehu. Ona dokončí prácu, bielizeň dá do koša a ide domov. Keď sa večer muž pýta na dieťa, odpovedá: „Dieťa zobrala voda. Ale nesmúť, plachta mi zostala.“ Žena z Indonézie potom dodala, že tento príbeh si vymyslela. Veď žiadna matka v Indonézii by takto nekonala a nerozprávala.*

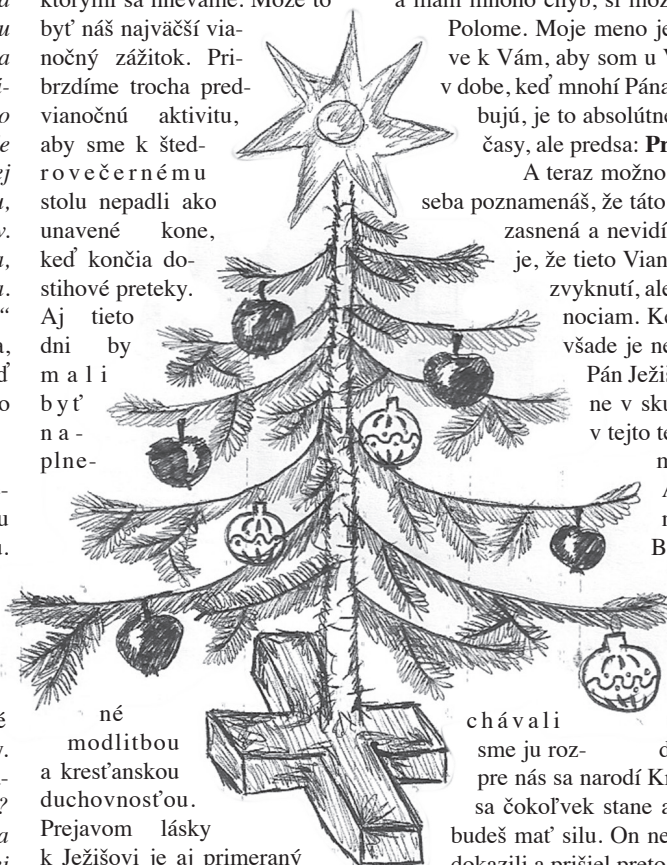
Žena týmto rozprávaním chce poukázať, aký dojem na ňu zanechali Vianoce v Nemecku. A keby bola na Slovensku, asi by musela porozprávať to isté. Všade by počula: „Kristus, Spasiteľ sveta je tu.“ Ale kde je? Ľudia pobežujú po uliciach a obchodoch. Zdobia vianočné stromčeky a pripravujú darčeky. Pripravujú si rozličné jedlá a vianočné piesne. Ale kde je dieťa? Kde je Ježiš? Nebudú sa ľudia cez Vianoce klaňať prázdnej plachte? Zapália tisíce sviečok, ale v ich srdci zostane tma, lebo neprijali svetlo, ktoré žiari z betlehemskej jasieľ.

Zostáva nám ešte niekoľko dní, aby sme sa rozhodli, či sa budeme klaňať plachte, alebo dieťaťu. Prichádza nám na pomoc Panna Mária, ktorá povolila Bohu zostúpiť do jej života a tak spojiť svoj život so životom Ježiša. Ak nechceme ostať na povrchu Vianoc, ale chceme ich prežiť v najhlbšom rozmere, potom aj my musíme dovoliť, aby Ježiš vstúpil do nášho života.

Azda je z našej strany potrebná odvaha nedať sa zmanipulovať trhom. Trh chce peniaze. Veď už bez mála od leta propaguje Vianoce. On je ochotný zneužiť aj Ježišovo narodenie, len aby bol z toho zisk. Ľudia často zbytočne

minú veľa peňazí a po sviatkoch im ostane len tá „plachta.“ My kresťania sa máme správať ináč.

Na narodenie Pána treba čakať s čistým srdcom. Ak sme ešte neboli, pristúpme k svätej spovedi. Ak majú byť Vianoce sviatkami lásky, zmierme sa so všetkými, s ktorými sa hneváme. Môže to byť náš najväčší vianočný zážitok. Pribrzdíme trochu predvianočnú aktivitu, aby sme k štedrovečernému stolu nepadli ako unavené kone, keď končia doštiehové preteky. Aj tieto dni by mali byť naplnené

modlitbou a kresťanskou duchovnosťou. Prejavom lásky k Ježišovi je aj primeraný pôst. Chráňme sa zvlášť alkoholom. Niektoré deti nosia celý život v sebe spomienky, keď ich opitý otec na Štedrý večer vyhánal z domu.

Zachovajme si všetky pekné, vianočné, kresťanské tradície, ale nezabúdajme, že ony Vianoce nerobia Vianocami. Ony sú len ozdobou, ale nie podstatou. Hlavným je Ježiš Kristus.

Prežívajme tieto vianočné sviatky v hlbokkej viere, že Boh je s nami. Zamilujme si Božiu blízkosť, Božiu prítomnosť, Božiu lásku, z ktorej pramení naša láska k blízkym. A vtedy budú krásne naše Vianoce i náš celý život. To vám zo srdca želim.

JUDr. Mgr. Štefan Magut, PhD.,
katolícky správca farnosti

A predsa: Ak Boh dá prídu Vianoce!

Neviem aký máš ty, ktorý toto čítaš vzťah s Bohom, či Mu veríš, či Ho poznáš stále, občas, alebo vôbec, viem však, ale jedno: Boh pozná práve Teba! Ak Ho necháš vstúpiť do svojho života Tvoj pohľad a názory sa zmenia a navyše budeš žiť v nádhernom presvedčení, že nech by sa dialo čokoľvek: **Prídu Vianoce!**

Ja žijem v tomto presvedčení, pretože som si istá, že Boh môže prehovorit cez akúkoľvek situáciu, pre Neho nie je nič nemožné a všetko si dokáže využiť a verím, že aj mňa hoci som len obyčajný človek a mám mnoho chýb, si môže Pán Boh využiť práve tu v Gemerskej Polome. Moje meno je Jana Kendžurová a Boh ma poslal práve k Vám, aby som u Vás slúžila ako Vaša farárka. Prichádzam v dobe, keď mnohí Pána Boha nechápu a možno o ňom aj pochybujú, je to absolútne normálne, pretože teraz nežijeme dobré časy, ale predsa: **Prídu Vianoce!**

A teraz možno milý čitateľu si vo svojej hlave sám pre seba poznamenáš, že táto osoba je asi veľká optimistka a je nejaká zasnená a nevidí čo sa deje! Ja to vidím dobre a pravda je, že tieto Vianoce nebudú možno také, na aké sme boli zvyknutí, ale budú oveľa podobnejšie tým prvým Vianociam. Keď mladá rodina putuje v temnote a tme, všade je neláska, nik ich nechce ani prichýliť, lebo Pán Ježiš, ktorého nosí Mária pod srdcom je vlastne v skupine ľudí, ktorí sa niečím líšia a predsa v tejto temnote: **Príšli Vianoce** a Boh si využil aj maštal!

Ak si otvoríte Bibliu anjel vraví Márii keď nechápe, či ma Bohu dôverovať: „Lebo Bohu nič nebude nemožné!“ Vianoce sú preto obľúbeným sviatkom, pretože neviem, či si to uvedomujete, ale vtedy na chvíľu každý verí v Boha a preto je svet láskavý. Boh nám dal túto dobu, možno aj preto, aby sme tu lásku nenepod Vianočným stromčekom, ale aby dávali v každom ročnom období, pretože pre nás sa narodí Kristus. **Prídu Vianoce aj pre Teba!** Nech sa čokoľvek stane aj smrť môže navštíviť Tvoj prah s Ním budeš mať silu. On nechcel, aby svet bol takýto, to my sme to dokázali a prišiel preto, že nás chcel zachrániť!

Tieto Vianoce aj keď budú iné, naučia nás uvedomiť si na čom záleží, budú len presne také ako majú byť a ako Boh dá, lebo Bohu nič nie je nemožné a možno tieto Vianoce Vám ukáže Boh iný pohľad a budete si doma viac bližší, len mu dajte svoju predstavu Vianoc a On vytvorí ešte niečo krajšie, hoci sa to nezdá!

Hoc nebudú plné chrámy, hoc sme oddelení a sami. Aj keď nie je nič, čo sa šťastím ligoce: Neboj sa, stačí Ti Kristus a to sú Vianoce!

Mgr. Jana Kendžurová - zborová farárka Gemerská Poloma

Mgr. Jana Kendžurová
0915 960 028
jankakendzurova@gmail.com
FB: ECAV Gemerská Poloma

V prípade potreby ma kontaktujte na telefónnom čísle a dohodneme sa na stretnutí - kľudne vyznávať! Po lockdowne sa na Vás teším každú nedeľu v chráme! Farský úrad je tu pre pohreby, sobášy, krsty, vyučovanie konfirmačnej náuky, ale aj príslušenstva VP v domácnostiach, pastorálny rozhovor a ak Boh dá postupom času aj iných aktivít. Informácie budeme v novinách obnovovať. Pri pohreboch veľmi prosím, treba oznámiť pohreb čím skôr, hneď v deň úmrtia daného človeka a aj v prípade sobášu, či krstu je treba dostatočný predstih, aby sa stihli vybaviť papierové náležitosti.

Informácie zo samosprávy obce pre občanov

MGR. LILLIAN BRONĎOŠOVÁ, starostka obce informuje

Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice

Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice v rozsahu realizovaného projektu popísaného v predchádzajúcich číslach našich Polomských novín bola ukončená a dodávateľ Kirfamex, s. r. o. Gemerská Poloma nám budovu s ukončenými stavebnými prácami odovzdal dňa 12. 08. 2021. Záverečný proces vecného a finančného vyhodnotenia projektu s poskytovateľom dotácie, t. j. Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky prebehol bez pripomienok zo strany

poskytovateľa. Som veľmi rada, že sa nám úspešne podarilo odstrániť ďalší z havarijných stavov na jednej z našich budov, pričom sa dá predpokladať, že v najbližších rokoch ďalšie investície väčšieho rozsahu do tejto budovy už nebudú potrebné. Údržbou prechádzajú ešte vnútorné priestory zbrojnice vlastnými silami a prostriedkami formou vyspravenia prípadných prasklín niektorých stien a maľovania.

Rekonštrukcia domu smútku vo Veľkej Polome

Rekonštrukcia domu smútku vo Veľkej Polome sa začala až dňa 03. 09. 2021, kedy bola budova odovzdaná dodávateľovi stavebných prác. Tým je súkromný podnikateľ, p. Richard Tisza z mestskej časti Nadabula. Oddialenie predpokladaného termínu verejného obstarávania spôsobila úprava projektovej dokumentácie a rozpočtu z dôvodu zmeny technických postupov niektorých opráv. Jeho cenová ponuka v rámci verejného obstarávania bola najnižšia spomedzi šiestich uchádzačov. Celková suma stavebných prác predstavuje výšku približne 70 000,00 EUR, pričom pozostávajú z odstránenia všetkých havarijných stavov, závad a väčšiny technických nedo-

statkov na budove. Tie boli viditeľné nielen zvonku, ale aj zdnu. Obec ešte pokračuje v oprave premokajúceho obvodového múru a vo vymaľovaní vnútorných priestorov vlastnými silami a prostriedkami. Rekonštrukciou muselo dôjsť okrem iného k výmene plechového parapetu po obvode strechy, do budúcnosti však bude potrebné počítať aj s opravou, resp. rekonštrukciou rovnej časti strechy. Iné výdavky nateraz nepredpokladám. V najbližších rokoch sa však obec bude musieť popasovať aj so stavebnými úpravami a opravami v dome smútku v bývalej Malej Polome. Chcem vyzdvihnúť veľmi dobrú spoluprácu a prístup dodávateľa stavebných prác pri riešení špe-

cifických požiadaviek, rýchlosť a verím, že aj kvalitu stavebných prác. Tie boli ukončené dňa 24. 11. 2021. Pripomínam, že vykurovanie v obradnej miestnosti muselo byť z dôvodu jeho nefunkčnosti rekonštruované ešte koncom roka 2020. Do objektu by sme chceli do konca roka umiest-

niť aj televíznu obrazovku ako možnosť prípadného premietania spomienok na zosnulého v prípade záujmu pozostalých. Dovolím si tvrdiť, že rekonštrukciou sa objekt domu smútku stal naozaj dôstojnejším miestom poslednej rozlúčky s našimi blízkymi.

Oprava strechy materskej školy

K oprave strechy materskej školy sme museli pristúpiť z dôvodu opakovaného presakovania dažďovej vody na viacerých miestach priamo do vnútorných priestorov. Obec sa už dlhodobo snaží zapojiť do vhodného projektu týkajúceho sa tejto budovy spôsobom rekonštrukcie vrátane rozšírenia budovy o tretiu triedu. Bohu-

žiaľ, všetky terajšie výzvy na získanie finančných prostriedkov sú už dlhodobo podmienené rozšírením počtu žiakov, čo v našich podmienkach nie je možné. Totižto napriek tomu, že má naša budova materskej školy iba dve triedy, materská škola má tri triedy. Tá tretia je umiestnená v priestoroch našej základnej školy.

Strechy budov

Strechy budov ako každý rok pred zimným obdobím prešli kontrolou a následnými drobnými opravami. Týka sa to predovšetkým starších objektov ako kino, sklad materiálov civilnej ochrany, stará knižnica, športová budova na ihrisku, budova bývalej starej škôlky využívaná ako dielňa, kde bol tiež dostavaný aj drevený prístrešok.

V zdravotnom stredisku

V zdravotnom stredisku naďalej vlastnými silami a prostriedkami prebieha rekonštrukcia ďalších vnútorných priestorov, ktoré by mali byť v budúcnosti využívané ako kancelárske priestory obce alebo prípadného budúceho nájomcu, či iného užívateľa.

Väčšina týchto priestorov je t. č. v nájme zmluvných partnerov, a to pre potreby ambulancie praktického lekára MUDr. Magdalény Rodovej, kancelárie Pozemkového spoločenstva Gemerská Poloma, sídlo agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti p. Edity Bodnárovej a príležitostne tieto priestory užívajú členovia základných organizácií pôsobiace v obci združujúcich našich občanov.

Drobné, ale dôležité

Tak by som nazvala práce, ktoré zamestnanci obecného úradu neustále uskutočňujú na obecných budovách, na miestnych komunikáciách, na obecnom rozhlase a osvetlení, na všetkých nehnuteľnostiach, ktoré potrebujú údržbu. Takýmto spôsobom sa uskutočnilo osadenie nových priestupov na ulici Partizánskej, pred budovou pošty na ulici Fraňa Kráľa. Uskutočnila sa výsadba mladých stromčekov v obecnom parku – moruša čierna, gaštany jedlé, ginko dvojaločné a tuje smaragdové.

Začiatkom jesene sa podarilo zrekonštruovať už šiestu studňu na Madáčovej ulici. – polá Madášika. Päť studní je už vynovených v Malej Polome na Hviezdoslavovej a Partizánskej ulici. Takto postupne obec opraví nielen studne, ale aj lavičky, ktoré v minulosti boli súčasťou všetkých miestnych komunikácií.

Na Malopolskom cintoríne je pomník štrnástim padlým Polomcom v prvej svetovej vojne. Obec koncom októbra 2021 ukončila celkovú rekonštrukciu tohto kríža a jeho okolia.

Ďakujeme šikovným zamestnancom obce a všetkým dobrovoľníkom, majstrom svojho remesla, ochotným pomôcť pri skrášľovaní našej obce.

Úvaha nad kontajnerom

Je sezóna zavárania červenej repy, a tak som si povedala, že sa na dlhú zimu pripravím aj ja. Problém nastal, keď som zistila, že v „uhorkovej“ sezóne som sa usilovne činila a v komore nezostala ani jedna použiteľná fľaša. Chtiac-nechtiac som sa pasovala do úlohy vyberača kontajnerov a rozbehla som sa k tomu najbližšiemu – na roh Tureckej ulice. Pohľad, ktorý sa mi naskytl po jeho otvorení, ma ale zaskočil a dosť zarmútil. Medzi starostlivo separovaným skleneným odpadom trónili

zaváraním s obsahom! v tom boli bo marmelady iba jed- NEPATRÍ! majiteľ/-ka dobrej vyzdvihnúť tajnerových bol by urobil ich nechal kontajner sabotoval úsilie snažia odpad a určite na- tým, ktorí ho následne budú spracúvať. Zbytky kovových uzáverov snád v sklárni vedľa vytiahnuť nejakým magnetom (hoci podľa mňa ani tie tam nemajú čo robiť), ako ale budú oddeľovať od skla lepkavú hmotu... ? Zhodou okolností v ten istý deň sa objavil na FB stránke obce podobný príspevok s identickým problémom, len z iného kontajnera a miesto zaváranín tam figurovali kartóny. Svedčí to o tom, že to nie je ojedinelý jav a o to je to smutnejšie.

Žijeme na dedine a tých možností, ako sa vysporiadať s odpadom, máme o niečo viac, ako obyvatelia miest. Kartóny sa dajú spáliť v peci, ak ju nemáme, určite žije neďaleko niekto, kto ju má... stačí zas len trošku snahy vyvinúť.

Nepomôže ani zberný dvor, ani poslanci, ani starostka obce, ak si nezačneme sami od seba uvedomovať, že je v záujme nás všetkých, aby sa nám tu dobre, zdravo a bezpečne žilo. Obdivujeme čistotu v iných krajinách, ale tam ju neudržiava ani vláda, ani žiadne nariadenia, udržiavajú ju sami obyvatelia v snahe o príjemnejšie prostredie. Ani za nás to nik iný neurobí, len my a každý musí v prvom rade začať od seba.

Vážení spoluobčania, ak ste to dočítali až sem, pravdepodobne patríte k tým, ktorým záleží na tom, v akom stave zanecháme našu krajinu pre budúce generácie a ja Vám za to ďakujem!

Eubica Šmelková,
občianka obce a poslankyňa obecného zastupiteľstva

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvojaOPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

„Zlepšenie dostupnosti opatrovateľskej služby v obci Gemerská Poloma“

„Zlepšenie dostupnosti opatrovateľskej služby v obci Gemerská Poloma“ sa volá ďalší úspešný projekt obce, ktorým bol obci schválený nenávratný finančný príspevok na dve pracovné miesta opatrovateľiek v celkovej výške 27 200,00 EUR. Celková cena práce každej opatrovateľky bude mesačne refundovaná do výšky

680,00 EUR, to po období realizácie projektu, t. j. do februára 2023. Obec t. č. opatrovateľskú službu zabezpečuje prostredníctvom dvoch svojich opatrovateľiek pre troch klientov – občanov obce. Poskytovateľom príspevku je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

Občianskoprávne vzťahy v konaniach podľa stavebného zákona

Stavebný zákon č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov vo viacerých svojich ustanoveniach odkazuje na Občiansky zákoník - zákon č. 40/1964 Zb., napr. § 134 stavebného zákona – vstup na cudzie pozemky a stavby, § 139 vymedzenie niektorých pojmov, § 137 – občianskoprávne a iné námietky, § 127 – vzťahy vyplývajúce na ochranu osôb a pod.

Inými právnymi skutočnosťami s ktorými Občiansky zákoník spája vznik, zmenu alebo zánik právnych vzťahov sú aj úradné rozhodnutia súdov, prípadne iných štátnych orgánov, ktoré sú podľa zákona oprávnené rozhodovať o občianskoprávných vzťahoch a tiež protiprávne úkony, t. j. správanie sa ľudí, ktoré je v rozpore s objektívnym právom (je právom nedovolené).

Obec je povinná v konaniach, kedy dochádza k zásahom do pokojného stavu, pokúsiť sa o zmierne vybavenie vecí, čo vyplýva z ust. § 3 ods.2 OZ podľa ktorého orgány miestnej samosprávy dbajú na to, aby nedochádzalo k ohrozovaniu a porušovaniu práv z občianskoprávných vzťahov a aby sa prípadné rozpory medzi účastníkmi konania odstránili predovšetkým ich dohodou. Povinnosť pokúsiť sa o vybavenie sporu zmierom vyplýva aj z ust. § 3 ods.4 správneho poriadku.

Občiansky zákoník upravuje aj tzv. obmedzenia vlastníckeho práva a to v ustanovení § 127 nasledovne:

1/ Vlastník veci sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iné

ho alebo čím by vážne ohrozil výkon jeho práv. Preto najmä nesmie ohroziť susedovu stavbu alebo pozemok úpravami pozemku alebo úpravami stavby na ňom zriadenej podľa toho, že by urobil dostatočné opatrenie na upevnenie stavby alebo pozemku, nesmie nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, svetlom, tienением a vibráciami, nesmie nechať chované zvieratá vnikať na susediaci pozemok a nešetrne, prípadne v nevhodnej ročnej dobe odstraňovať zo svojej pôdy korene stromu alebo odstraňovať vetvy stromu presahujúce na jeho pozemok.

2/ Ak je to potrebné a ak to nebráni účelnému využívaniu susediacich pozemkov a stavieb, môže súd po zistení stanoviska príslušného stavebného úradu rozhodnúť, že vlastník pozemku je povinný pozemok oplotiť, nakoľko povinnosť oplotiť pozemok vlastníčkovi pozemku zo zákona nevyplyva. V podstate záleží od neho samotného, či si pozemok oplotí vhodným spôsobom tak, aby oplotenie nepresahovalo hranice jeho pozemku, prípadne aby oplotením inak nezasiahol do práv vlastníka susediaceho pozemku. Zrealizovanie oplotenia musí tiež zodpovedať administratívnym požiadavkám kladeným na drobné stavby, t. j. stavbu vopred ohlásiť stavebnému úradu. Oplotenie, ktoré si vlastník postaví na vlastnom pozemku sa stáva jeho vlastníctvom a vlastník susediacich pozemkov je preto povinný zdržať sa akéhokoľvek konania, ktorým by do vlastníckeho práva k oploteniu zasahoval.

3/ Vlastníci susediacich pozemkov sú povinní umožniť na nevyhnutnú dobu a v nevyhnutnej miere vstup na svoje pozemky, prípadne na stavby na nich stojace, pokiaľ to nevyhnutne vyžaduje údržba a obhospodarovanie susediacich pozemkov a stavieb. Ak tým vznikne škoda na pozemku alebo stavbe, je ten, kto škodu spôsobil povinný ju nahradiť, tejto zodpovednosti sa nemožno zbaviť. Od nevyhnutnej údržby a obhospodarovania pozemkov a stavieb v zmysle § 127 OZ treba odlišovať prípady, kedy ide o realizáciu stavby, jej zmeny, stavebných úprav a pod. vyžadujúcich stavebné povolenie alebo ohlasenie stavebnému úradu v zmysle § 54 stavebného zákona. Vtedy nejde o občianskoprávne námietky, ale o stavebno-právny vzťah v zmysle stavebného zákona, kedy stavebný úrad podľa § 135 stavebného zákona ukladá tým, ktorí majú vlastnícke alebo iné práva k susedným pozemkom alebo stavbám, aby strpeli vykonanie prác zo svojich pozemkov alebo stavieb. Opatrenie má charakter časovo obmedzeného vecného bremena a možno ho uložiť len v tých prípadoch, keď uvedené práce nemožno vykonať z vlastného pozemku. Túto povinnosť možno uložiť buď samostatným rozhodnutím, alebo priamo v rozhodnutí, ktoré sa vydáva vo veci samej (stavebné povolenie, rozhodnutie o odstránení stavby a pod.).

Pri úpravách pozemku alebo úpravách stavby na ňom zriadenej musí vlastník urobiť dostatočné opatrenia na upevnenie stavby alebo pozemku tak, aby neohrozil susedovu stavbu alebo pozemok.

Občiansky zákoník

v ustanovení § 135c upravuje aj osobitý prípad zásahu do vlastníckeho práva, ktorým je tzv. neoprávnená stavba – ak niekto zriadi stavbu na cudzom pozemku, hoci na to nemá právo, môže súd na návrh vlastníka pozemku rozhodnúť, že stavbu treba odstrániť na náklady toho, kto stavbu zriadil. Za doklad preukazujúci vlastnícke právo k pozemku sa považoval list vlastníctva okolkovaný a overený Správou katastra vydaný ako výpis alebo kópia listu vlastníctva. Zákom č.177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy (zákon proti byrokrácii) bola s účinnosťou od 1. 09. 2018 doplnená úprava, podľa ktorej účastník konania a zúčastnená osoba už nemusí správnomu orgánu preukazovať resp. predkladať výpisy z listu vlastníctva, ale správny orgán si údaje nájde, preverí a vytlačí z príslušného portálu (OverSi).

Postup stavebného úradu pri riešení občianskoprávných námietok upravuje ustanovenie § 137 stavebného zákona, kedy sa stavebné úrady vykonávajúce konanie podľa stavebného zákona a zákona o správnom konaní pokúsia vždy aj o dosiahnutie dohody medzi účastníkmi pri námietkach, ktoré vyplývajú z vlastníckych alebo iných práv k pozemkom alebo stavbám, ale prekračujú rozsah právomoci stavebného úradu alebo spolupôbiacich orgánov štátnej moci.

Výňatok z pracovného materiálu vydaného k pracovnému stretnutiu pracovníkov stavebných úradov v apríli 2019.

Rozpočet obec Gemerská Poloma na rok 2021 po TRETEJ ÚPRAVE

- príjmová časť**Daňové príjmy**

Daň z príjmov fyzickej osoby	697 000
Daň z nehnuteľností	71 900
Dane za špecifické služby	28 700
Dane za používanie tovarov a z povolenia na výkon činností	1 322

Daňové príjmy spolu**798 922****Nedaňové príjmy**

Príjmy z podnikania- dividendy	0
Príjmy z vlastníctva	33 110
Administratívne poplatky	2 500
Pokuty, penále a iné sankcie	4 926
Poplatky a platby z nepriemyselného predaja a služieb	58 000
Iné poplatky- poplatky a platby za znečisťovanie	570
Úroky z vkladov	10
Ostatné príjmy	3 800

Nedaňové príjmy spolu**102 916**

Tuzemské bežné granty, sponzorstvo	3 000
------------------------------------	-------

Transfery v rámci verejnej správy- zo štátneho rozpočtu	169 757
---	---------

Bežné granty a transfery zo ŠR/EF spolu**169 757****Bežné príjmy obce spolu****1 074 595****Školstvo**

Poplatky a platby z nepriemyselného predaja a služieb	35 700
Ostatné príjmy- príjmy z dobropisov a vratiek	3 303
Tuzemské bežné granty sponzorstvo	0
Transfery v rámci verejnej správy- Školstvo	598 480

Bežné príjmy školstvo spolu**637 483****Bežné príjmy obce spolu so školstvom****1 712 078****Kapitálové príjmy**

Príjem z predaja kapitálových aktív	0
Príjem z predaja pozemkov	0
Transfery v rámci verejnej správy	0

Kapitálové príjmy spolu**0****Finančné operácie**

Splácanie pôžičky	0
Bankové úvery	0
Ostatné úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci	0
Z ostatných finančných operácií	186 595

Finančné operácie spolu**186 595****Príjmy spolu****1 898 673**výdavková časť**Bežné výdavky****1 700 008****Výdavky verejnej správy****325 248**

Mzdy a platy	151 640
Poistné a príspevky do poisťovní	59 000
Tovary a služby	108 506
Transfery jednotlivcom a nezisk. org.	6 100

Finančná rozpočtová oblasť**1 860**

Tovary a služby	1 810
Splácanie úrokov	50

Všeobecné verejné služby- voľby, sčítavanie**7 746**

Poistné a príspevky do poisťovní	1 333
Tovary a služby	6 413

Transakcie verejného dlhu**2 000**

Splácanie úrokov	2 000
------------------	-------

Civilná ochrana**40 250**

Poistné a príspevky do poisťovní	49
Tovary a služby	40 201

Ochrana pred požiarmi**8 971**

Tovary a služby	8 871
Transfery jednotlivcom a nezisk. org.	100

Cestná doprava**10 400**

Mzdy a platy	0
Poistné a príspevky do poisťovní	0

Tovary a služby	10 400
-----------------	--------

Ubytovanie**7 000**

Mzdy a platy	1 200
Poistné a príspevky do poisťovní	420
Tovary a služby	5 380
Nakladanie s odpadmi	34 700
Tovary a služby	34 700
Nakladanie s odpadovými vodami	76 860
Mzdy a platy	26 000
Poistné a príspevky do poisťovní	10 030
Tovary a služby	40 730
Transfery jednotlivcom a nezisk. org.	100
Rozvoj bývania	4 000
Tovary a služby	4 000
Rozvoj obce	113 857
Mzdy a platy	56 100
Poistné a príspevky do poisťovní	19 365
Tovary a služby	38 292
Transfery jednotlivcom a nezisk. org.	100
Verejné osvetlenie	12 930
Poistné a príspevky do poisťovní	330
Tovary a služby	12 600
Rekreačné a športové služby	7 900
Poistné a príspevky do poisťovní	0
Tovary a služby	2 200
Transfery jednotlivcom a nezisk. org.	5 700
Kultúrne služby	13 047
Poistné a príspevky do poisťovní	0
Tovary a služby	13 047
Transfery jednotlivcom a nezisk. org.	0
Miestny rozhlas	1 500
Tovary a služby	1 500
Náboženské a iné spoločenské služby	6 970
Poistné a príspevky do poisťovní	270
Tovary a služby	6 330
Transfery jednotlivcom a nezisk. org.	370
Predškolská výchova	176 590
Mzdy a platy	116 410
Poistné a príspevky do poisťovní	45 300
Tovary a služby	14 660
Transfery jednotlivcom a nezisk. org.	220
Primárne a nižšie vzdelávanie s bežnou	607 422
Mzdy a platy	372 255
Poistné a príspevky do poisťovní	139 308
Tovary a služby	93 004
Transfery jednotlivcom a nezisk. org.	2 855
Vzdelanie nedefinované- CVČ	550
Tovary a služby	550
Vzdelanie nedefinované- ŠKD	37 239
Mzdy a platy	26 149
Poistné a príspevky do poisťovní	9 560
Tovary a služby	1 319
Transfery jednotlivcom a nezisk. org.	211
Vedľajšie služby v školstve- SJ	102 543
Mzdy a platy	51 601
Poistné a príspevky do poisťovní	19 446
Tovary a služby	30 870
Transfery jednotlivcom a nezisk. org.	626
Staroba- Sociálne služby- dôchodcovia	22 095
Mzdy a platy	10 800
Poistné a príspevky do poisťovní	3 775
Tovary a služby	7 420
Transfery jednotlivcom a nezisk. org.	100
Soc. pomoc občan. v hm. a soc. núdzi	78 332
Mzdy a platy	0
Poistné a príspevky do poisťovní	0
Tovary a služby	53 332
Transfery jednotlivcom a nezisk. org.	25 000
Kapitálové výdavky	147 800
Kapitálové výdavky	147 800
Finančné operácie	50 865
Splácanie istín	50 865
Rozpočet výdavkov celkom	1 898 673

Informácie

zo zasadnutí obecného zastupiteľstva obce Gemerská Poloma

25. novembra 2021/25. riadne zasadnutie obecného zastupiteľstva v Gemerskej Polome – vyberáme v skrátenej forme.

► Uznesenie č. 601/2021

OcZ obce Gemerská Poloma

- v súlade s § 11 ods. 4 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. a v súlade s § 14 ods. 2 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov **I.berie na vedomie** stanovisko hlavného kontrolóra obce a finančnej komisie k návrhu na úpravu rozpočtu OZ obce Gemerská Poloma na rok 2021. **II.schvaľuje** úpravu rozpočtu OZ obce Gemerská Poloma na rok 2021 s platnosťou od 26. 11. 2021 podľa predloženého návrhu na úpravu rozpočtu obce Gemerská Poloma, a to úpravou zníženia výdavkov a príjmov rozpočtu obce o 732 033 EUR.

► Uznesenie č. 602/2021

OcZ obce Gemerská Poloma

- v súlade s § 11 ods. 4 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. a v súlade s § 14 ods. 2 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov: **I.berie na vedomie** - stanovisko hlavného kontrolóra obce a finančnej komisie k návrhu rozpočtu obce Gemerská Poloma pre rok 2022, - návrh rozpočtu príjmov a výdavkov na roky 2023 a 2024 podľa predloženého návrhu. **II. s c h v a ľ u j e** - rozpočet obce Gemerská Poloma na rok 2022 vrátane programov podľa prílohy: Príjmy spolu – 2 914 421,00 EUR. Bežné príjmy – 1 656 646,00 EUR, z toho RO - 36 850,00 EUR. Kapitálové príjmy – 1 067 320,00 EUR, z toho RO - 0,00 EUR. Finančné operácie príjmové – 190 455,00 EUR. Výdavky spolu – 2 914 421,00 EUR. Bežné výdavky – 1 599 611,00 EUR, z toho RO – 738 113,00 EUR. Kapitálové výdavky – 1 263 945,00 EUR, z toho RO – 0,00 EUR. Finančné operácie výdavky – 50 865,00 EUR. Hospodárenie obce – 0,00 EUR.

► Uznesenie č. 626/2021

OcZ obce Gemerská Poloma

v súlade s § 18c, ods. 5 zákona

č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. **I.berie na vedomie** návrh na schválenie odmeny pre hlavného kontrolóra obce Ing. Miloslava Brežňana. **II. s c h v a ľ u j e** odmenu hlavnému kontrolórovi obce Gemerská Poloma vo výške 3,14 % mesačne za tretí štvrtrok roku 2021 vo výplatnom termíne obecného úradu v Gemerskej Polome.

► Uznesenie č. 627/2021

OcZ obce Gemerská Poloma

I.berie na vedomie informáciu starostky obce o: **a)** havarijných stavoch telocvične pri Základnej škole Gemerská Poloma, **b)** schválenej žiadosti o poskytnutie finančných prostriedkov na odstránenie havarijných situácií v telocvični pri Základnej škole Gemerská Poloma vo výške 128 054,00 EUR. **II. s c h v a ľ u j e a)** odstránenie havarijných stavov telocvične pri Základnej škole Gemerská Poloma vo vlastníctve obce Gemerská Poloma vo výške minimálne 128 054,00 EUR v závislosti od výsledkov verejného obstarávania na dodávateľa stavebných prác, **b)** uzatvorenie zmluvy o dielo s výhercom verejného obstarávania zákazku na stavebné dielo „ZŠ Gemerská Poloma – odstránenie havarijného stavu objektu telocvične“. **III. ž i a d a starostku obce zabezpečiť:** **a)** verejné obstarávanie na dodávateľa stavebných prác za účelom odstránenia havarijných stavov telocvične pri Základnej škole Gemerská Poloma, **b)** uzatvorenie príslušnej

zmluvy o dielo s víťazným uchádzačom verejného obstarávania na odstránenie havarijného stavu jednotlivých objektov v správe Základnej školy Gemerská Poloma.

► Uznesenie č. 628/2021

OcZ obce Gemerská Poloma

I. p r e r o k o v a l o potrebu schválenia zabezpečenia prípadnej pohľadávky Ministerstva životného prostredia SR v zastúpení Slovenskej agentúry životného prostredia do výšky nenávratného finančného príspevku v súvislosti s realizáciou projektu č. 310011ALI5 s názvom „Kompostáreň Gemerská Poloma“, ktorý je financovaný formou nenávratného finančného príspevku v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia v súlade so Zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. OPKZP-PO1-SC111-2019-56/13. **II. s c h v a ľ u j e** zabezpečenie pohľadávky vo výške nenávratného finančného príspevku formou blankozmenky voči poskytovateľovi – Ministerstvu životného prostredia SR v zastúpení Slovenskej agentúry životného prostredia v súvislosti s realizáciou projektu č. 310011ALI5 s názvom „Kompostáreň Gemerská Poloma“, ktorý je financovaný formou nenávratného finančného príspevku v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia. **III. ž i a d a starostku obce** o podpísanie blankozmenky.

► Uznesenie č. 629/2021

OcZ obce Gemerská Poloma

I.berie na vedomie informáciu starostky obce o: **a)** budúcom vyhlásení výzvy v rámci Operačného programu Ľudské

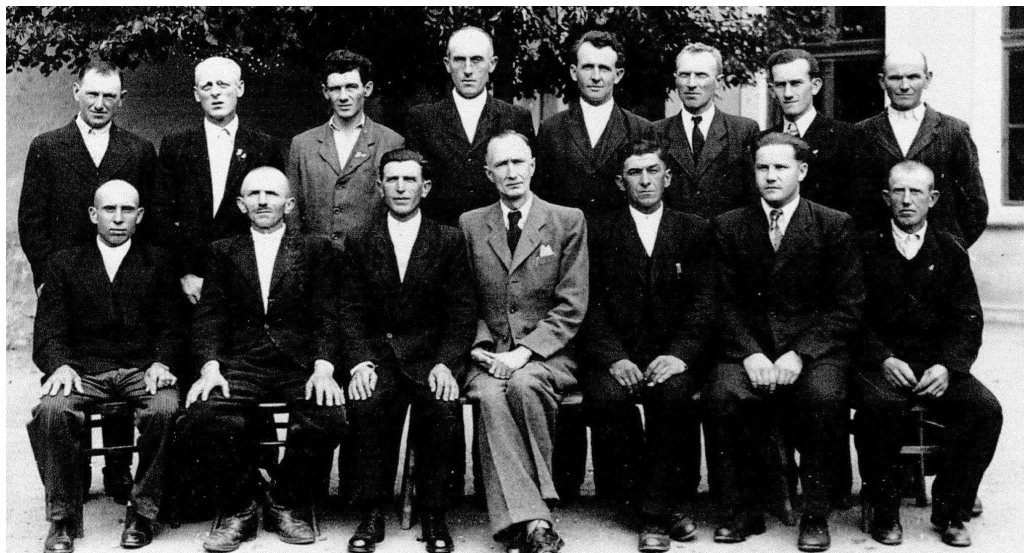
zdroje, ktorej predmetom bude možnosť rekonštrukcie infraštruktúry v prostredí marginalizovaných rómskych komunít a o možnosti obce do jej zapojenia, **b)** príprave podkladov pre zapojenie obce do predmetnej výzvy a potrebe obstarania projektovej dokumentácie časti miestnych komunikácií a verejných priestranstiev. **II. s c h v a ľ u j e** obstaranie projektovej dokumentácie pre rekonštrukciu miestnych komunikácií v rozsahu Partizánska ulica, Hviezdoslavova ulica, Hlavná cesta, Ulica Fraňa Kráľa, Ulica 9. mája, Letná ulica, Madáčova ulica, Námestie SNP, Dobšinská ulica, Súľovská cesta. **III. ž i a d a starostku obce o realizáciu:** **a)** verejného obstarávania postupom v zmysle Zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorého predmetom je obstaranie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu miestnych komunikácií Partizánska ulica, Hviezdoslavova ulica, Hlavná cesta, Ulica Fraňa Kráľa, Ulica 9. mája, Letná ulica, Madáčova ulica, Námestie SNP, Dobšinská ulica, Súľovská cesta, **b)** verejného obstarávania postupom v zmysle Zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorého predmetom je obstaranie dodávateľa stavebných prác na rekonštrukciu predmetných miestnych komunikácií.

► Uznesenie č. 630/2021

OcZ obce Gemerská Poloma

s c h v a ľ u j e zrušenie osadenej lavičky v obci Gemerská Poloma na Súľovskej ceste, a to na základe žiadosti občanov obce.

-r-

poslanci bývalej Veľkej Polomy

SILVESTER

S oslavami Nového roka prichádzajú aj delobuchy, ktoré za sebou nechávajú spúšť v podobe zranených zvierat, ľudí a znečistenia prírody. Mnohé už aj slovenské mestá a obce idú príkladom a aj tento rok podporujú Silvester bez petárd, či dokonca ohňostrojev.

Vážení občania, obecný ohňostroj opäť tento rok nebude. Zvážte aj vy kúpu a používanie pyrotechniky počas sviatkov.

BEZ OBEČNÉHO OHŇOSTROJA

Prečo?

Úzkosť, strach, stres, šok, trauma. To všetko sú pocity, ktoré prežívajú zvieratá počas poslednej noci v roku. Zatiaľ čo ľudia oslavujú, pripájajú si na nový rok a obdivujú ohňostroj na oblohe, zvieratá prežívajú strach a veľmi intenzívny stres. Delobuchy vnímajú psy ako bombový útok. Všetky zvieratá majú citlivejší sluch ako ľudia a intenzívnejšie vnímajú zvuky, ktoré človek ani nepostrehne. Ohňostroje a pyrotechnika vo všeobecnosti

prinášajú do života zvierat zmätok, úzkosť a strach. Zvieratá sú vydesené, schovávajú sa a snažia sa pred hlukom uniknúť. Následkom slepej paniky dochádza k vážnym zraneniam, doživotným traumám a zvieratá môžu fyzickým alebo psychologickým následkom aj podľahnúť.

Apelujeme preto na ľudí, obyvateľov Gemerskej Polomy a prosíme ich, aby nielen tento, ale i ďalšie nasledujúce roky odložili svetlice, petardy, delobuchy a po-

mohli tak ochrániť naše zvieratá pred hlukom, stresom a prípadným zranením.

... ďakujeme, že nestrieľate... za všetkých psíčkarov, drobnochovateľov a milovníkov zvierat...

Mgr. Lillian Brondošová
starostka obce

Názvy starých dvorov

na území obce Gemerská Poloma

Vážení obyvatelia obce Gemerská Poloma!

Cieľom tejto mapy je Vám ako aj budúcim generáciám priblížiť staré názvy dvorov na území obce. Tie významnou mierou odkazujú na prenádhernú históriu dediny a udalosti i osobnosti, ktoré sa k nej viažu. Mapa síce primárne predstavuje najstaršie dvory na území obce, no sú v nej uvedené aj niektoré novšie. Nie je vylúčené, že sa budú ešte dopĺňať aj ďalšie v častiach obce, ktoré doposiaľ neboli spracované. Body sú rozdelené do dvoch hlavných kategórií - dvory vo Veľkej Polome a Dvory v Malej Polome. Toto členenie odkazuje na historické členenie dnešnej dediny. Pri každom bode môžete vidieť fotografiu v súčasnosti (2021), pri niektorých dvoroch aj ich

minulý obraz. Okrem toho niektoré dvory ponúkajú i zaujímavé informácie, ktoré sa k nim viažu. Je nutné poznamenať, že daná mapa nie je ani zďaleka hotová. Množstvo vecí sa môže ešte doplniť. Preto aj každý z Vás má príležitosť svojou častkou prispieť informáciami alebo fotografiami ku niektorému dvoru, ktoré sa nám nepodarilo dohľadať. Môžete tak urobiť prostredníctvom emailu dvo-rygp@gmail.com. Tým pádom sa názvy, ako i udalosti k dvorom viažuce môžu meniť resp. dopĺňať a zdokonaľovať túto mapu. Ďakujeme a prajeme Vám príjemnú prehliadku našej obce!

Autor: **Samuel Sebastián**
Očkaík

mapa - link:

https://www.google.com/maps/d/edit?mid=1rNLU-KU7n_uJ5ZTwXNGUWSxznIHGj8rz&usp=sharing

Internetová stránka obce - link:

<https://www.gemerskapoloma.sk/historia/nazvy-starých-dvorov-na-uzemí-obce-gemerska-poloma/>

Facebook obce - link:

<https://www.facebook.com/GemerskaPoloma/photos/a.2054845868143326/2611364075824833/>

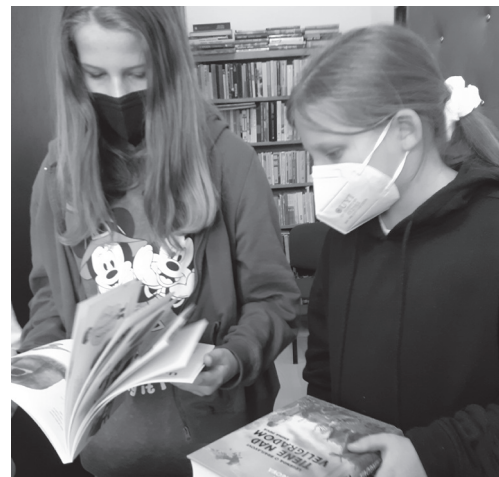
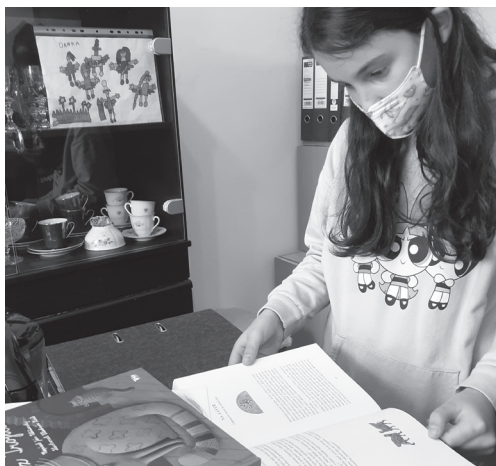
Slovenská pošta, a. s.

Slovenská pošta, a. s. upozorňuje zákazníkov na podvodné e-maily a SMS „pod hlavičkou“ SP, a. s., kde je výzva na zaplatenie poplatku resp. prepravných nákladov za zásielky. Potvrdiť platbu nákladov na doručenie má zákazník kliknutím na odkaz. Slovenská pošta, a. s. však neposiela žiadne e-maily, ani SMS správy, kde by žiadala platiť poplatky za zásielky vopred. Žiadame občanov, aby poplatky neplatili vopred.

Oznam: Žiadame zákazníkov pošty, aby rešpektovali vývesky umiestnené na dverách budovy pošty. Ďakujeme.

Lubica Spišiaková, vedúca pošty v Gemerskej Polome

Znova sme nakupovali knihy z dotácie. Prinášame ponuku zakúpených kníh, ktorými sme obohatili fond našej knižnice. Finančné prostriedky poskytol Fond na podporu umenia a obec Gemerská Poloma. Na spríjemnenie a odľahčenie po náročnom dni je možné vybrať si v našej knižnici aj z týchto titulov.

BELETRIA PRE DOSPELÝCH

Stratená sestra, Lucinda Riley- 7. diel série Sedem sestier

Pre hrst' dukátov, Juraj Červenák- Kapitán Stein a notár Barbarič vyšetrojú zločin v kremnickej mincovni.

Hradba Západu, Juraj Červenák- Dobrodružstvá kapitána Báthoryho, pevnosť Újvár - Nové Zámky.

Hlad, Smäd - dvojknihá, Jozef Karika- Mrazivé rozprávania zachytáva storočie príťažlivej histórie vrchu Čerbat' a blízkeho Ružomberka.

Princezná z Izmiru, Jana Pronská- Strhujúci príbeh Jorginej dcéry Joryny, poslednej z rodu ochrankyň.

Neumieraj mladá, Jorn Lier Horst- Mladá vyšetrovateľka odhalí súvislosť medzi niekoľkými vraždami a podozrivými úmrtiami

Žiarlivec a iné príbehy, Jo Nesbo- Mysteriózne príbehy plné napätia a nepredvídaných zvratov.

Nevhodné správanie, Vi Keeland- Pracovný pomer ukončený s okamžitou platnosťou - pre nevhodné správanie.

Maliarova dcéra, Julie Klassen- romanticko-historický román

Nevhodný návrh, Julia Quinn- 3. diel série Bridgertonovci

Obvinená, Lucia Sasková- Napínavý príbeh s detektívnou zápletkou poukazuje na tajomné zákutia ľudskej duše a krehkosť duševného zdravia.

Prípad 1569, Jorn Lier Horst- nórsky detektívka

Skúšky, Táňa Keleová Vasilková- Osudy piatich rodín na pozadí súčasného diania a pandémie koronavírusu, ktorá mnohé zmenila.

Záhrada umenia, Michaela Ella Hajduková- Ako je možné, že ju Richard Rickman očividne pozná, hoci sa nikdy predtým osobne nestretli?

Srieň, Pochodeň a Temnota, Kristína Brestenská- Či už ide o lásku, moc, bohatstvo alebo pomstu, každý cieľ si vyžaduje obeť.

Priveľa spomienok, Katarína Gillerová- 2 diel série, Priveľa tajomstiev

Rubínové očarenie, Jane Feather- 3 diel série Londýnske klenoty

Violončelista, Daniel Silva- Aby uspel, musí sledovať tajné toky špinavých peňazí, a tak si prizve na pomoc krásnu Isabel Brennerovú, nadanú violončelistku.

Temný vojvoda, Galen Foley- 4. diel série Moonlight Square

Spovede Borgiovcov, Alyssa Palombo- 1492, Maddalena Morettiová prichádza do Ríma z vidieka, kde na vlastné oči videla, akú skazu vedú v životoch obyčajných ľudí spôsobiť vrtochy mocných mužov.

Mačacia stopa, Dominik Dán - Zlatý trojuholník sa razom stáva diabolským trojuholníkom, v ktorom miznú chlapci ako na bežiacom páse.

KNIHY PRE DETI A MLÁDEŽ

Vianočné prasiatko, J.K. Rowling - rozprávka

Luskáčik (zvuková kniha) - rozprávka

Orchester zvieratiek hrá Mozarta - Najznámejšie skladby sa prehrávajú po stlačení tlačidla a veselí kamaráti z lesa malých zvedavcov oboznámia so životom a dielom Mozarta.

O troch prasiatkach (Maňušková rozprávka) - interaktívna kniha

Červená čiapočka (Maňušková rozprávka) - interaktívna kniha

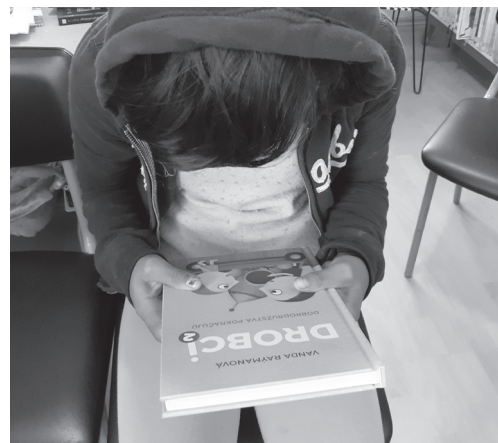
20 výnimočných objaviteľov, ktorí zmenili svet- 20 príbehov mužov a žien, ktorí vedeli snívať, mali obrovskú odvahu a úžasnú výdrž.

20 výnimočných chlapcov, ktorí zmenili svet- Kniha o významných mužov, ktorí sa preslávili v oblasti vedy, umenia, politiky alebo napríklad športu ako Walt Disney, Marco Polo alebo Steve Jobs.

Boli sme v knižnici

(9. novembra 2021, obecná knižnica v Gemerskej Polome a trieda 8. B)

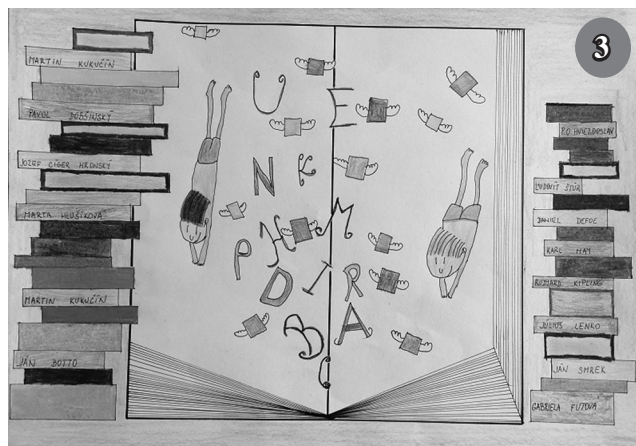
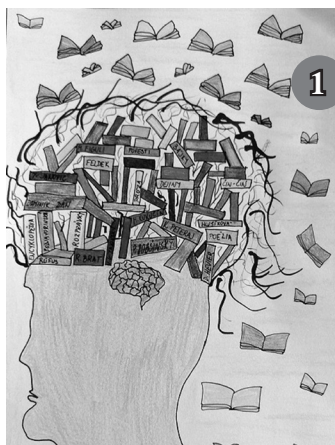
Vhodným prostredím a prostriedkom na ceste za poznaním literatúry je aj knižnica a samozrejme aj tá naša obecná. Pri čítaní textu vnímame zrakom a pri čítaní nahlas vnímame aj sluchom. Je to práve čítanie, ktoré patrí k základom gramotnosti človeka spolu s písaním, pričom čítanie je najstarším učebným predmetom, no a súbor textov tvorí literatúru. V jedno novembrové dopoludnie priviedla triedna učiteľka **Mgr. Alena Grešková** svoju triedu do nových priestorov našej knižnice. Privítanie bolo netradičné, básničkou z novej knihy *Kapitán Spomienka*. Poviedky a básne pre deti a nášťročných, ktorú sme zakúpili z dotácie. Báseň sa volala **Uletená trieda** a žiaci sa v nej našli. Čudovali sa, pretože mali pocit, že autorka básne bola v ich triede a veľmi dobre vedela, že deti majú od stredy uletené nápady, alebo, že triedna kniha poletuje nad hlavami ako mračno a že múdrosti z triedy uleteli ako usilovné včely. Po úsmevnom začiatku, sa za pomoci pani knihovníčky Danky Červenákové snažili zorientovať v nových priestoroch. Keďže to boli žiaci, ktorých je potrebné zaujať netradične, teta Danká si pripravila pre nich niekoľko úloh. Tie našli v samotných knihách, ktoré museli nájsť v rôznych oddeleniach a policiach. Darilo sa, aj nie – ale pomohli spolužiaci. Nezabudlo sa ani na nové knihy a žiaci si osviežili poznatky a návyky správneho zaobchádzania s knihou. Nik neodíšiel naprázdno, niekto získal viac, niekto menej, ale to aj v živote tak býva, že je potrebné viac námahy, aby bolo lepšie.

JA A KNIHA, s ú ť a ž - vyhodnotenie

Súťaž bola vyhlásená v Polomských novinách a sprístupnená bola aj na webe obce. Ako ináč, bola o knihu. Myslela som si, že ostane bez povšimnutia – veď súťažiť o knihu možno nie je celkom lákavé. Ale zistila som, že pre koho ako. Milo ma prekvapil prvý príspevok. Bola to báseň, a potom prišli kresby a ešte jeden text. Hurá... predsa sa naše deti kamarátia s knihami, čítajú a vedia o čom čítajú. Pri čítaní iste pomáhali aj rodičia, či starí rodičia, alebo v škole učitelia – veď čítať tí najmenší ešte nevedia, prinajmenšom len ťažko zvládnu dlhú rozprávku, či iný dlhý text. O to mám väčšiu radosť, že mali odvahu a svoje práce postúpili na zverejnenie. Zapojilo sa celkom 18 detí a súťažných prác bolo 20. Všetky práce sú zverejnené na webe obce a tie postupne budeme zverejňovať aj v našich novinách. Oceňujem, že do súťaže sa zapojili aj triedne kolektívy, kde z bývalej 2. A triedy vybrali 5 prác (trieda **Mgr. Jany Nemčkovej**) a bývalá 7. B (trieda **Mgr. Aleny Greškovej**) postúpila 9 prác. Do hodnotenia sa zapojilo 6 poslancov obecného zastupiteľstva v našej obci a pridala sa aj starostka obce, ktorá keď videla práce detí ocenila každého. Ceny sú pripravené na odovzdanie, no žiaľ súčasná situácia nedovoľuje stretnúť sa. Teraz to hlavné, pretože deti iste na to netrpezlivo čakajú. V-y-h-o-d-n-o-t-e-n-i-e. Najviac sa páčila tvorba **Bianky Chomiakovej**

(11. rokov, ZŠ Gemerská Poloma/ilustrácia a poézia). Druhá práca, ktorá sa najviac páčila bola kresba od škôlkarky **Danky Ďuričkovéj** (6. rokov, veľká trieda MŠ Gemerská Poloma/ilustrácia). Tvorba **Mirka Chomiaka** sa tiež veľmi páčila a bola vyhodnotená ako tretia najlepšia (žiak 12. rokov, ZŠ Gemerská Poloma/ilustrácia a próza). **Je čas radosti, pokoja aj štedrosti, a tak všetky zúčastnené deti za svoju poctivo odvedenú prácu dostanú od Mikuláša nadelené hneď dvakrát.** Ja, ako knihovník im prajem, aby im to vydržalo do dospelosti, a potom všetok svoj um a zručnosti preniesli ďalej do svojho života a ešte ďalej na svoje budúce pokolenie. Zo srdca **ĎAKUJEM** a rada všetkých pri vítam aj osobne v knižnici, až to bude možné – dovidenia, teta knihovníčka **D. Červenáková**.

SÚŤAŽE ZA ODMENU

z čísla 3/2021/október

Aj v poslednom čísle tohto roka chceme niekomu urobiť radosť a žrebovali sme zo správnych odpovedí. Šťastie sa usmialo na **Bianku Chomiakovú** a 20,00 EUR si odnesie za správne riešenie šachovej úlohy. Za vylúštenie krížovky si odnesie 20,00 EUR **Monika Balázsová**. Ceny je možné vyzdvihnúť si na obecnou úradu po telefonickom dohovore na tel. čísle: 058 7950 112.

Srdečne a sviatočne blahoželáme!

K r í ž o v k a ukrývala druhú vetu z textu: 1. veta- Priateľstvo nie je veľká vec. 2. veta – krížovka. **Správne riešenie: Priateľstvo je tisíc malých vecí.** Správnych riešení bolo 25 z 25 došlých.

Š a c h o v á úloha bola s nápodovou: „Nápodova: prvý ťah je dá-mou. Pre správnu odpoveď je potrebné vyriešiť všetky 2 varianty.“ Správnych riešení bolo 3 zo 4 došlých. Na úspešné riešenie úlohy postačovalo nájsť 2 riešenia. **Správne riešenia sú až 4:** 1. Dd5+ exd5 2. Jg5# * 1. Dd5+ Kxd5 2. Sxc6# * 1. Dd5+ Jxd5 2. Jd6# * 1. Dd5+ Kf5 2. Df3#.

Milé prekvapenie, (ne)uveriteľné

Chcem sa s vami vážení čitatelia, podeliť o pozitívny ohlas na naše Polomské noviny, ktoré som viaceré čísla doniesla na rokovanie Správnej rady PPZ do Betliara 14. 8. 2021. So záujmom si prečítali a prefotili moje príspevky kolegovia zo Zvolena, Levoče, Michaloviec, Gelnice, Martina, Hrona, ale aj z nášho okolia. Bola som milo prekvapená - kolegovia hodnotili, chválili noviny, ako aj príspevky - proste naše noviny obsahujú aktuálne príspevky zo života našej obce, ba čo viac aj z diania našej odbočky číslo 2 PPZ. Zase sme raz ukázali ako sa to robí – sme príkladom aj pre všetky ostatné

odbočky, pretože noviny dostane každý občan obce, čím potrebné informácie má priamo zo zdroja a číta ich v pohodlí svojho domova. Ďakujem redakcii Polomských novín, že mi umožňujú prispievať a informovať členov o dianí v odbočke prostredníctvom novín.

Janka Ciberaiová

NAŠA ŠKOLA - DOBRÁ ŠKOLA

www.zsgempoloma.edupage.org

Pripravili: PhDr. V. Vnenčák, Mgr. J. Krivušová, Mgr. J. Ferencová, Mgr. M. Dovalová, Mgr. R. Očkaíková

Úprimne povedané, po dvoch školských rokoch, keď sme viacerí sami seba presviedčali, že o mesiac-dva už „bude dobre“ a vrátíme sa „k normálnemu životu“, je nálada mnohých z nás na konci roka 2021 skôr o rezignácii a zmierení sa (či skôr nezmiernení) so skutočnosťou, že sa musíme naučiť „žiť“. Žiť s rúškami a s respirátormi, s neustálou dezinfekciou, s testovaním a s očkovaním. Žiť s obavou, že sa skôr či neskôr nakazíme ochorením Covid-19 a žiť s ešte horšou obavou, že touto choro-

UČÍME SA - AJ AKO EXISTOVAŤ S KORONOU

bou nakazíme aj svojich blízkych. V základnej škole sme mali veľmi ťažký štart do nového školského roka a v čase, keď píšem tieto riadky, zápasíme s nákazou ochorenia Covid-19 priamo medzi našimi žiakmi a zamestnancami školy, čo samo o sebe nepotrebuje ani komentár.

Moja veľká úcta, uznanie a zároveň poďakovanie preto patrí všetkým, ktorí „bojujú proti Korone“ aj tým spôsobom, že napriek prekážkam sa nevzdávajú, neupúšťajú od svojich cieľov a stanovených výziev, a napriek ťažkostiam robia – tvoria, budujú, športujú, píšú, recitujú, vytvárajú projekty, hrajú na hudobných nástrojoch, pomáhajú druhým, snažia sa sami napredovať a motivovať svojou činnosťou svoje okolie a tiež sa snažia byť vzornými, čestnými, usilovnými a zodpovednými ľuďmi. Veľká úcta a vďaka patrí všetkým žiakom, rodičom,

pedagogickým a prevádzkovým zamestnancom školy, s ktorými sa spoločne aj v tomto školskom roku od septembra „trápime“, aby sme spoločnými silami aj naďalej naplňovali výzvu budovať lepšiu a kvalitnejšiu školu. O tomto úsilí svedčia nielen výsledky v žiackych knižkách či v triednych výkazoch, ale aj úctyhodné množstvo aktivít a podujatí v mesiacoch september až november 2021 v našej škole. Za ich realizáciu patrí všetkým organizátorom a účastníkom jedno veľké poďakovanie.

ODŠTARTOVALI SME ČERSTVÉ HLAVIČKY

Vďaka podpore, ktorú naša škola získala v projekte „Čerstvé hlavičky“, majú naši žiaci možnosť spestriť si jedenkrát v týždni svoju desiatu chutným ovocím. Napr. prvý týždeň to boli jabĺčka „Golden delicious“ a ten nasledujúci chutné banány. O získané ovocie

sa zakaždým podelíme aj s deťmi z Materskej školy v Gemerskej Polome. Ďakujeme obchodnému domu Kaufland za zdravé ovocie, aj všetkým, ktorí nás podporovali v súťažnom hlasovaní. Naším žiakom a deťom MŠ prajeme: „Na zdravie“ a „Dobrú chuť“.

PROJEKT „DOMESTOS PRE ŠKOLY“

Ako po minulé roky aj tento školský rok sa naša škola zapojila do projektu „Domestos pre školy“. Hlavným cieľom projektu je zvýšiť dodržiavanie hygienických zásad v školách a netradičnou a hravou formou viesť žiakov k správnym hygienickým návykom. V rámci projektu je tak vy-

hlásených niekoľko zaujímavých výziev, ktoré musia žiaci spoločne splniť. Napríklad tú prvú naši tretiaci hravo zvládli – výrobou pripomienkovej skladačky generála a pani Novákovej na umývanie rúk vyhrali prvú bitku proti nebezpečným baktériám.

ZELENÝ DEŇ

Venovať čas úprave okolia školy, snažiť sa, aby prostredie, v ktorom sa škola nachádza, bolo pekné, príjemné a kultúrne, je jednou z našich hlavných priorít. Toto predsavzatie má zmysel naplňovať predovšetkým s pomocou našich žiakov a učiteľov. Žiaci si výsledky svojej práce omnoho viac vážia a uvedomujú si dôležitosť života v čistom a kultúrnom prostredí. V pondelok 06. 09. 2021 sme vďaka výbornému počasiu a usilovnosti žiakov 6. až 9. ročníka zrealizovali množstvo dobre vykonanej práce. Všetkým zúčastneným v mene celej školy ďakujeme. Odmenu pre nich boli aj pripísané zelené kellnerky.

PROJEKT „SPOLU MÚDREJŠÍ 2“

Aj v tomto školskom roku vyhlásilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov na program doučovania žiakov „Spolu múdrejší 2“. Projekt je financovaný z Plánu obnovy a odolnosti SR a nadväzuje na projekt Spolu múdrejší, ktorý sme v našej škole realizovali už na jar 2021. Cieľom projektu je prostredníctvom kvalitného a dostupného doučovania zlepšiť vedomosti a zručnosti žiakov predovšetkým v slovenskom jazyku a literatúre a v matematike. A keďže sme sa o projekt opätovne úspešne uchádzali, možnosť doučovať sa v hlavných predmetoch môžu naši žiaci využiť aj tento školský rok.

EURÓPSKY DEŇ JAZYKOV

Jazykové zručnosti ľuďom pomáhajú nielen sa navzájom do- rozumieť, ale aj počúvať sa navzájom, chápať a rešpektovať. Aj z tohto dôvodu je Európsky deň jazykov, ktorý si pripomínáme 26. septembra, taký dôležitý. Na počesť tohto dňa sme v dňoch 20. - 24. 09. v každej triede na hodinách anglického, nemeckého a slovenského jazyka a literatúry realizovali rôzne aktivity – žiaci vyrábali projekty, v rôznych európskych jazykoch sa učili

pozdravy a počítat' do 10, precvičovali si pravopis a význam cudzích slov, tvorili texty, v ktorom využívali cudzie slová a zapojili sa aj do medzinárodnej súťaže vyhlásenej Štátnym pedagogickým ústavom a Radou Európy v Štrasburgu s cieľom navrhnuť logo k Európskemu dňu jazykov pre rok 2022. Projektové vyučovanie mnohých žiakov zaujalo a zároveň obohatilo ich jazykové znalosti.

UŽ SOM PRVÁK, PRVÁČKA / UŽ SOM PIATAK, PIATAČKA

Tradičiou v našej škole na začiatku každého školského roka sú jednodňové spoločensko-vedné kurzy, prostredníctvom ktorých triedni učitelia oboznamujú žiakov 1. a 5. ročníka s ich novými povinnosťami, so systémom fungovania školy, s pravidlami

empatického a prosociálneho správania, s novými vyučovacími predmetmi, s odbornými učebňami a so všetkými, čo žiaci na 1. a 2. stupni potrebujú o škole vedieť. Po úspešnom ukončení kurzu prváci a piatáci získali riadne osvedčenie o jeho absolvovaní.

PROJEKT „ZÁLOŽKA DO KNIHY“

Žiaci našej školy sa každoročne v rámci rozvíjania čitateľskej gramotnosti zapájajú do projektu „Záložka do knihy spája školy“. Cieľom projektu je nadviazať kontakty s neznámou školou a zároveň podporiť čítanie kníh prostredníctvom výmeny záložiek do kníh. V tomto školskom roku sme použili rôznych výtvarných techník na tému „Očarujúci svet knižných príbehov, rozprávok a básní“ vytvorili veselé záložky do kníh pre žiakov našej „dvojčky“ – ZŠ s MŠ Vavrinca Benedikta, Nedožery – Brezany.

SVETOVÝ DEŇ MLIEKA

30. 09. sme si v škole pripomenuli aj Svetový deň mlieka. Mlieko a mliečne výrobky sú najdôležitejšou zložkou ľudskej výživy, nevyhnutnou pre zdravý rast detí. Aktivity, ktoré každoročne pri

príležitosti Svetového dňa mlieka v škole realizujeme, nám pripomínajú, že netreba zabúdať na dôležitosť konzumácie mlieka a mliečnych výrobkov.

TÝŽDEŇ ZDRAVEJ VÝŽIVY

V projektovom týždni od 11. do 15. 10. 2021 sme sa zamerali predovšetkým na význam zdravej výživy pre zdravie a rast detí, dôležitosť pravidelnej starostlivosti o chrup a tiež na správne a hygienické umývanie rúk.

V triedach sa realizovali rôzne aktivity – projektové vyučovania, výstavy ovocia a zeleniny spojené s ich ochutnávkami, preverovanie vedomostí a tiež besedy pod heslom: „Ak chceme zdraví byť, musíme zdravo žiť!“

SVETOVÝ DEŇ ZVIERAT

V roku 1931 na Európskej konferencii ekológie v talianskej Florencii bol 4. október ustanovený za Svetový deň ochrany zvierat. Cieľom tohto dňa je vyzdvihnúť právo zvierat na citlivé zaobchádzanie a na vhodné životné podmienky. Účastníci vybrali tento dátum na počesť svätého Františka z Assisi, ktorý sa okrem

iného staral o opustené, týrané a choré zvieratá. V našej škole sme si tento deň pripomenuli na hodine biológie v 6.A triede, počas ktorej žiaci zhotovovali plagáty s informáciami o chránených druhoch živočíchov. Vďaka tejto aktivite sa žiaci zároveň dozvedeli aj rôzne zaujímavosti zo sveta zvierat.

TESTOVANIE POHYBOVÝCH PREDPOKLADOV

Testovanie pohybových predpokladov žiakov sme realizovali v mesiaci október 2021 so žiakmi 1. a 3. ročníka. Cieľom testovania bolo zistiť pohybové predpoklady

žiakov pre rôzne druhy športov a zároveň ich nasmerovať na tieto športy. Takéto testovanie sa realizuje v rámci celého populačného ročníka v Slovenskej republike.

PROJEKT „CROCUS“

„Crocus“ znamená po slovensky „šafraň“. Jeho žlté kvety pripomínajú žlté Dávidove hviezdy, ktoré boli Židia prinútení nosiť za nacistickej vlády. Žlté šafrany sa sadia preto, aby sme si pripomenuli deti, ktoré zahynuli pri holokauste. Spoločne so žiakmi

9.A triedy, Romanom Gunárom (6.A) a Nikolasom Kučerákom (7.A) sme sa do tohto medzinárodného projektu taktiež zapojili a v pondelok 25. 10. 2021 sme na čestnom mieste v areáli našej školy spoločnými silami zasadili niekoľko kusov šafranov. Verí-

HODINA DEŤOM – VYZBIERALI SME 210,92 €

Posledný rok poznačený epidémiou koronavírusu Covid-19 naplno odhalil mnohé oblasti, v ktorých Slovensko zlyháva. Napríklad aj v ochrane tých najzraniteľnejších – detí. V minulom roku sa preto v rámci mimoriadnej výzvy Hodina deťom začali podporovať aj jednorodičovské rodiny, najmä slobodné matky, ktoré sa ocitli v ťažkej sociálnej situácii. Podľa Európskeho štatistického úradu je na Slovensku

až polovica z takmer 168-tisíc domácností, ktoré pozostávajú z rodiča s nezaopatreným dieťaťom či deťmi, ohrozená chudobou. Nesmierne nás teší, že aj my sme mohli v rámci finančnej zbierky podporiť práve tieto rodiny. V základnej škole a v našej obci sa nám 21. 10. 2021 podarilo vyzbierať celkom 210,92 €. Všetkým, malým i veľkým, za príspevok ešte raz ďakujeme!

me, že šafrany vyrastú, rozkvitnú a že budú nielen ozdobou areálu školy, ale aj pripomenutím si dôležitosti tolerancie, rešpektu a úcty voči druhým ľuďom v našom okolí. Sú to všetky hodnoty, ktoré my v súčasnosti môžeme slobodne hlásať. Jeden a pol milióna židovských detí a tiež tisíce ďalších detí, ktoré sa stali obeťami nacistických zverstiev, túto možnosť nemali. Šafrany kvitnú

na konci januára a začiatkom februára v čase Medzinárodného dňa pamiatky obetí holokaustu (27. január). Takto sa na tieto deti nezabudne a ich pamiatka a príbehy pretrvávajú pre budúce generácie. Holokaust sa však nezačal koncentračnými táborami, ale posmeškami a šikanovaním... Aj preto nezabúdajme...

Ak by ste pred 20 rokmi vyhlásili v škole súťaž o najoriginálnejšie vyzdobenú halloweensku triedu, mnohí učitelia a žiaci by nerozumeli, čo to vlastne majú robiť. V súčasnosti je Halloween už bežným pojmom a naša škola v tom čase naozaj vyzerá „halloweensky strašidelne“

– výzdobou, kostýmami, dokonca aj strašidelným vyučovaním.

HALLOWEEN V ŠKOLE

Na základe vyhodnotenia žiakmi Školského parlamentu tými najstrašidelnejšími boli v tomto školskom roku na 1. stupni triedy 4.A a 2.A a na 2. stupni 7.A. Ak nám neveríte, pozrite si na [www.youtube.com](https://www.youtube.com/watch?v=zcHbBG_jVfA) video „Nebojte sa našej školy“ (pre vyhľadanie zadať: „halloween 2021 skola“ alebo https://www.youtube.com/watch?v=zcHbBG_jVfA).

VYUČUJEME ZÁŽITKOVY A TVORIVO

Je množstvo predmetov, v ktorých žiaci môžu predviesť a zdokonaľovať svoje projektové a prezenčné zručnosti. Tie sa snažíme rozvíjať už na 1. stupni základnej školy. Napríklad v triede 4.A na hodinách vlastivedy žiaci projektovou formou vytvorili zaujímavé zápisky zo života Milana Rastislava Štefánika, ktoré obohatili obrázkami, fotografiami a kresbami a tiež ich prezentovali pred spolužiakmi. Iným príkladom sú napríklad hodiny techniky na 2. stupni základnej školy. Na technike žiaci pravidelne z dostupných prírodných materiálov vytvárajú zaujímavé výrobky, ktorými potom skrášľujú priestory našej školy. Napríklad jesenné tvorenie na technike vďaka ich pekným výrobkom bolo potešením pre celú školu.

KDE BOLO, TAM BOLO

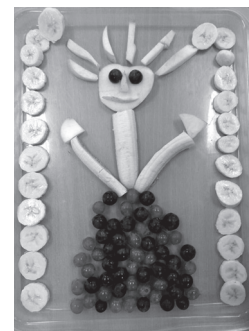
Dá sa povedať, že po niekoľkoročnej príprave našej školskej kapely sme napokon v mesiaci október 2021 konečne odštartovali plánovanú sériu koncertov – tú prvú na tému Dobšinského ľudových rozprávok. Prvý koncert 15. 10. 2021 sme venovali najbližšej rodine našich muzikantov, spevákov a recitátorov. Koncert zožal veľký úspech a tak sme ho, kým nám to situácia dovoľovala, uskutočnili aj pre ďalších pozvaných hostí – deti z ŠKD a z Materskej školy, miestnych folkloristov a tiež sme vystupovali na detskom folklórnom festivale v Rožňave. Výťažok z koncertov chceme použiť na vytvorenie hudobného albumu s rovnomeným názvom „Kde bolo, tam bolo“, ktorý chceme vydať v nasledujúcom roku 2022.

Ukončenie kalendárneho roka je naplnené radostným očakávaním Vianoc a tie prinášajú každému z nás iný pocit, inú formu ich sprítomnenia

*Ked' líce ti pošttípe mráz,
voda na ľad sa zmení zas.
Vonku biela perina padne,
vločka ti na nos sadne.
Ked' v očiach smiech uvidíš,
teplo v svojom srdci ucítiš.*

*Ked' ti úsmev niekto vráti,
všetko zlé sa razom vráti.
V tom čase vianočnom,
v tom čase radostnom,
všetci sú k sebe iní,
trochu divní, ale milí.*

*Vianoce prišli opäť zas,
rozsvietiť svetlo v nás,
utíšiť bolesť v duši,
splniť po čom každý túži.*

Advent je najočakávanejšie obdobie roka. Nikto však neprežíva Vianoce tak ako deti. Radosť nielen z blížiacich sa prázdnin, ale i z očakávaných a najkrajších sviatkov sú dôvodom nemalej radosti v detských srdiečkach. No Vianoce sú ešte pred dvermi, a tak vám trochu priblížime naše dni v materskej škole.

* Epidemiologické opatrenia nám neumožňujú vykonávať rôzne aktivity a akcie, na ktoré sme boli počas roka zvyknutí a na ktoré sa detičky svedomito pripravovali. V tomto pandemickom období nevieme spolupracovať s Červeným krížom a preto nás ani v tomto školskom roku nenavštevuje teta Miška s bábikou Dorotkou. Snažíme sa s deťmi vykonávať podobné, ale aj iné aktivity výchovno-vzdelávacieho procesu v rámci materskej školy ako najlepšie vieme, aby neboli deti ukrátené aj o takéto edukačné aktivity. Ď Od začiatku školského roka nám mesiace ubehli ako voda. V októbri si uctieame starších ľudí a aj týmito slovami sa motýliky prihovárali svojim starým rodičom pri príležitosti „Úcty k starším“.

*„Babička ma naučila variť si čaj s medom.
Opravovať, čo kde treba, to zas robím s dedom.
Moji starí šikovní sú a všetci vedia.
Aj keď dačo vyparím, našim nepovedia.
Sú to verní kamaráti, často u nich bývam.
Raz im všetko s láskou vrátim,
v srdiečku ich skrývam.“*

* Pri tejto príležitosti deti vlastnoručne vyrobili krásne jesenné pozdravy, ktoré starým rodičom z lásky venovali.

* **Motýliky**, naši predškoláci, neustále niečo tvoria, zapájajú sa do rôznych projektov, súťaží. Majú za sebou druhé kolo projektu Zatoč s odpadom. V prvom kole sa zamýšľali nad tým, kde všade sa môžu s odpadom stretnúť a ako sa vyhnúť znečisteniu prostredia. V druhom kole si vytvárali pozitívny vzťah k ovociu a zelenine. Vytvorili si „ovocnú pani“, ktorú aj skonsumovali. Naučili sa, že ovocie a zeleninu netreba vyhodiť, keď už nie je dostatočne „pekné“, ale môžu vykrojiť to „nepekné“ a zvyšok kľudne zjesť. Predškoláci sa už nevedia dočkať ďalšieho kola, keď sa budú môcť pustiť do plnenia ďalších úloh a aktivít.

* V októbri nás navštívilo divadielko „Pesničkár a Rudko strašiak do maku“ ... jój to bolo kopec srandy, predstavenie bolo o strašiakovi, volal Rudko a vymýšľal rôzne nemotorné výmysly. Rudko zapájal do predstavenia aj deti a samozrejme aj pani učiteľky. Spoločne sme s Rudkom tancovali, spievali, hrali na hudobných nástrojoch. Predstavenie bolo nádherné a deťom sa veľmi páčilo.

* Vedeli ste o tom, že aj **jablko** majú svoj Medzinárodný deň? Je to 21. október. Jablko si takýto deň určite zaslúžia, pretože patria medzi najzdravšie druhy ovocia. My, v materskej škole sme si tento deň uctili oslavou jablka. Pripravili sme si aktivity, ktoré úzko súviseli s našim chutným ovocím – s jablkom. V tento deň nás čakal kopec zábavy, poučenia, rozhovory o význame jablka a samozrejme aj ochutnávka jablka. Deti vytvorili jabĺčka z plastových červených a zelených vrchnákov. Pani učiteľky uvarili jablkový kompót, výživu, napiekli jablkovú štrúdlu, deti si sami krájali jabĺčka. Veľmi sa tešíme, že sme sa do tejto celosvetovej aktivity zapojili. Naším cieľom bolo nenásilným a hravým spôsobom podporovať u detí konzumáciu ovocia a zeleniny. Deti boli jablkovým dňom nadšené, veď predsa maškrtiť sa dá i zdravo.

* V novembri k nám prišla Detská ľudová hudba **Bambuchy** s prekrásnym predstavením „Kde bolo, tam bolo“. Na hudobné nástroje hrali a spievali Eliška Vnenčáková, Šimon Vnenčák, Matej Garčár, Tomáš a Timotej Galajdovci. To bolo veľkej zábavy. Spoločne sme spievali, tancovali a pozorne počúvali ich vtipný príbeh rozprávok. Tešíme sa na ďalšie stretnutie s nimi.

* Pomaly sa končí november a všetci sa pripravujeme na najkrajšie sviatky roka. Deti vyzdobovali, za pomoci pani učiteliek prostredie tried, pochtivo sa učia nové básničky a pesničky, aby privítali Mikuláša a možno aj čerta. K vianočnej besiedke si pripravujú program. Vianočné sviatky sú deťom priblížené z pohľadu priprav naň v rodine, počas aktivít si upečú a ozdobia medovníčky, zhotovia rôzne vianočné ozdoby. Samozrejme ako každý rok, tak aj tento sa naša materská škola zapojila do výzvy: „Spravme Vianoce neznámym starým!“. S deťmi vyrobíme a napíšeme Vianočný pozdrav do domova dôchodcov, a tak snáď spravíme Vianoce starým krajšími.

* Vážme si, že sme zdraví, máme úžasnú rodinu a priateľov, ktorí nás podržia v ťažkých chvíľach. Deti s rozžiarenými očami, vôňa domova, padajúci sneh, pohľad na žiarivý mesiac – to sú tie najcennejšie dary. Žiadny hmotný dar sa im nevyrovná. Buďme šťastní a rozdávejme lásku a radosť ľuďom okolo seba. Nezapadnite, že **na Vianoce nikoho nezaujímá neumyté okno** a ani to, že na stole nie je desať druhov zákuskov. Všetci ocenia **spokojnú mamu, ktorá sa usmieva**. Jej úsmev a milé slovo naplní dom teplom, ktorý dokáže vyčarovať len ona. * Kúzlo Vianoc nikdy nekončí a jeho najväčšími darmi sú rodina a priatelia. Želáme Vám veľa krásnych chvíľ v príjemnej atmosfére Vianoc. Nech Vám vianočné sviatky prinesú radosť v duši, v očiach spokojnosť a v srdci lásku.

KÚTIK POLOMSKEJ HISTÓRIE

Dohovoriš sa a zasmiejaš v polomskom nárečí?

Ta šô si nezaobchandožš porádnú „sisiku“ na tie duchnie, ale máš tot barlôh takí umurcaní.

Prečo si nedáš už nové obliečky na tie periny, máš ich už špinavé.

Tot živan nám zas uchmajenúl pokrútku z kotla, kim zmo hurki šľamovali.

Zase nám ukradol obličku z kotla, kým sme čistili črevá.

Lem šô dakotrí rehtor zacincilingál na cingášu, hnet zmo sä let'äli lobdat' ku nôtárovie štene.

Len čo niektorý z učiteľov zazvonil, hneď sme sa utekali hrať s loptou na školský dvor.

Tot bitang len zigloce na tich husloch, ako ke' na „blächu ští“.

Veľmi zle, až nepríjemne hrá na husliach.

Takí prišôl ak čáčkôv a ešte sä šrôtál na rôstovanku, tušta s nim he-glo do ládi z vakôvkô.

Bol opitý a driapal sa na lešenie, až spadol do namiešanej vakovky.

Šervení je aj puläk, ale pulka furt pod nosom.

Líca má červené, ale stále je soplavý.

Bars čáčání tot kepenšok, ale tie rôdle ešte hărăcie.

Veľmi pekný ten kabátik, ale tie sane ešte krajšie.

Shánäl d'ugôvhúzôv pod dikôvom, tušta sä mu pantalôny rozprasli na ritisku.

Hľadal otvárací na zátky pod pohovkou, tak sa mu roztrhli nohavice na zadku.

Ke' ho vilónali ta si lôn vopchál do kovertki a tú mu mactará dahdie zapotrošili.

Keď dostal výplatu, dal si ju do obálky a tú ju stará mama niekde strátila.

K. J.

Z príchodu zimy sme sa veľmi tešili

Teraz, keď je zima pred dvermi, spomenul som si, akí sme boli nedočkaví, až budú veľké mláky zamrznuté a my chlapi začneme „napodobňovať“ hokej. Napodobňovať preto, lebo my sme ešte nemali korčule a hokej sme hrávali na tzv. „bosáky“. To znamená bez korčulí, len tak v „zimošných topánkach“.

Malopolomci sme hrávali pri „Cählôvni“ (pri kríži) a na „Katonáškovie mláke“, to je na Katonáškovie záhrade, kde sú teraz „Casíno“ a „Potraviny“. Hokejky sme si robili sami z hrantíkov dreva, na dolnom konci zahnutého a okresaného. Hokejky boli ťažké, ale nám to nevadilo. Keď sa nám spodok „rozštiepiel“, tak sme to obili plechom a hralo sa s ňou ďalej.

Puk sme si urobili tak, že sme z okrúhleho dreva rozrezali 4-5 cm koliesko a hralo sa s ním „ostošest“.

Veľkopolomci hrávali na zamrznutom potoku pri cestnom moste a pozdejšie na Figure. Hrávalo sa od rána do večera. Bránky boli len dve tehly (resp. kamene) položené vo vzdialenosti cca 1,5 metra od seba na ľade.

Prvé korčule sme mávali až tak cca ako 15 roční a boli to tzv. „gvintáky“, ktoré sa so špeciálnym kľúčikom šrubovali na baganče. Okraje bagančí, kde sa „gvintáky“ prišrubovávali sa často aj zničili a rodičia „robili krik“. Hokejky sme si robili už „modernejšie“, napríklad rúčku z metly a na nej upevnená preglejka do tvaru hokejky. Prvú kúpenú „ozajstnú“ hokejku mal Dôdi (notárov syn). Keď sme už mali všetci kúpené „poriadne“ hokejky, začali sme hrať pravidelne hokej na „Figure“ (blízko železničného mosta), kde nám už niektorí z rodičov pozýval bránky z kovových rúrok.

Keď napadol sneh, tak sme ho „šufkami“ odhrňali a vytvorili si tak akési „mantinely“. Opotrebovaný, resp. popraskaný ľad sme

polievali pomocou bývalej ručnej hasičskej striekačky, keď vodu na polievanie sme čerpali z blízkeho Súľovského potoka. Hasičskú striekačku sme „terigali“ až z bývalej Malej Polomy, kde bola hasičská zbrojnica (tam, kde teraz stojí kultúrny dom).

Ak nebol dostatočný ľad na „Figure“, tak sme chodili peši cez „Capáš“ (kde sme si pochutnali na zamrznutých trnkách) do Betliara na rybník, kde sme ráno odhrnuli sneh a do večera hrávali hokej. To sme už mali poriadne hokejové korčule tzv. „Kanadky“ prišrubované šrubkami na korčuľiach.

Obed bol domáca klobása s chlebom a voda z „prieluby“, ktorú sme vysekali do ľadu rybníka. Často sme hrávali hokej od rána a poobede prišli na rybník Betliarci a my, aj keď už unavení sme ich dokázali poraziť.

Večer sme išli domov peši okolo betliarskej krčmy (pri štátnej ceste) a aj v treskúcej zime nám tam chutilo pivo. Cez deň studená voda z rybníka a večer studené pivo spôsobili, že nás na druhý deň aj „drhlo“, ale nám to nevadilo a na druhý deň sme znovu boli na rybníku.

Také mám spomienky na začiatok „polomského hokeja“, hoci to bolo už dosť dávno.

stály dopisovateľ

V Malej Polome v prvom dome na ľavej strane na začiatku dediny bývali tetka Anna Kováčová, pôrodná babica (dnes dom Seke-rákovcov). Mali jednu dcéru, ktorá bola po týfuse telesne aj rečovo postihnutá. Aj tak sa vydala za Ondreja Kolesára a mali aj syna Ondreja, ktorý vyštudoval právo a po skončení školy ostal ako právnik v Bratislave a do Polomy sa už nevrátil.

Za prvej republiky chodil po Gemberi ako podomový obchodník s galantériou (gombíky, stužky) pán Šebl. Prichýlila ho a ubytovali tetka Kováčová. Trvalo to niekoľko rokov, čo takto chodil po Slovensku a vždy prespával

u tetky Kováčovej.

Keďže pán Šebl bol chytrý obchodník a darilo sa mu, po čase si postavil v Betliari dom s obchodom, garážou a malým bitúňkom. Mal dve deti, dcéru

Gabrielu a syna

Lajčiho. Syn

Lajči chodil skupovať po dedinách dobytok a ovce. Pamätníci si pamätajú ako kričal po dedine „tele predajte“. Šeblovci boli veľkí filgliari. Starý pán priviezol polomské ženy do svojej garáže, lebo sa ho spýtali kde ide, ale načakali na odpoveď a posadali na

korbu auta a on išiel len do svojej garáže. Mladý pán zase sobášil Cigánov formulkou: „Ani greca-vel, ani motykavel, nerozkopin džavel“. Starý pán chcel svoj ob-

chod po čase

o d o -

vzdať

s y -

n o v i ,

ale prišiel

február 48 a Šeblovcom majetok ako živnostníkom skonfiškova- li. Do obchodu sa nast'ahovala Jednota spotrebné družstvo (dnes reštaurácia Barónka).

Pán Šebl už ako starý svojmu synovi nechal odkaz, aby kým bude vlád' staral sa o hroby tetky

Kováčovej a jej dcéry. A tak syn Lajči chodil každý rok na Všetech svätých na malopolomský cintorín a obriadil hroby tých dvoch žien, položil malú kytíčku a zapálil sviečky.

Po čase zostarol aj Lajči a keďže sa o hroby nikto viac nestaral, splynuli s prírodou a len pár pamätníkov by vedelo povedať kde tie hroby boli.

Tak sa skončilo priateľstvo tetky Anny Kováčovej z Malej Polomy a rodiny Šeblovcov z Betliari, ktoré trvalo až za hrob.

stála dopisovateľka a čitateľka Polomských novín

POKLADY Z TRADIČNEJ KUCHYNE v Gemerskej Polome, alebo ako ma to naučila moja mama

Už je to nejaký rok späť, čo sa žieničky z našej obce stretli v obecnej knižnici a rozhovorili sa o všeličom možnom. Doniesli fotografie a svoje spomienky z čias detstva, svojej mladosti, ale i dneška a ver-te boli mimoriadne zodpovedné a potešené pozvaním. Všetko svoje úsilie a myseľ sústredili na moje otázky. Niežby by sme si ako ženy nevedeli vystačiť samé, ale pozvanie prijal aj náš Vlado, ako ho všetci voláme a poznáme. Hneď bolo veselšie a smiech sa ozýval až na spodné poschodie, pretože keď Vlado rozprával svoje historky, nebo-lo možné zdržať sa smiechu. Stretli sme sa pani **Emília Madáčová, Mária Madáčová, Mária Dovalová, Zuzana Kalinová, Vladimír Lišuch** a ja - knihovnička v našej dedine.

Len vďaka takýmto ľuďom v obci dokážeme zachrániť dedičstvo, ktoré nám hovorí o našich predkoch. Žieničky sa veľmi potešili, že sa vôbec stretli, každá vybrala, čo doma nachystala. Keďže stretnutie malo účel navariť a pohostiť pozvaných hostí z družobných obcí našimi tradičnými jedlami a v prostredí našich predkov, všetko bolo účelo-vo orientované témam varenie, pečenie, odev. Chceli sme spoločnými silami zozbierať recepty do ďalších vydaní našich novín a zdokumen-tovať odievanie v našej obci tak, ako si to pamätajú a ich rozprávania posunúť ďalej, našim čitateľom a možno i budúcim Polomcom. Niečo z toho sme už uverejnili a dnes ponúkame ďalšie nahliadnutie do tajov našich hostí.

Hneď v úvode som sa dozvedela čím sa riadili ako mladé gazdinky pri každodennom chystaní pokrmov pre svojich blízkych. Bola to veta: „*Najprv sa nauč zápražku miešať a potom mužských milovať!*“

Pri vyzvedaní na tradičné polomské jedlá sa zhodli a prezradili, že to boli pálené halušky, bobalky, lokše/šichtáre (šichtárske jedlo) – lokše na sucho a lokše z kvasného mlieka, závärláky, korce, pirohy, papcún, grúlovníky, gule s mäsom, gule bez mäsa, halušky, jalové grúle, posúchy, slížiky a gul'ky (1. so strúhankou a 2. s makom), pagáče, Ander buch, grúláš, pankúch, slepý paprikáš, postruhníky, podplameník, vakarôve, pečienka, grízkaša, rízkaša, demikát, kukuričná kaša, fánky, hrätá pálenka.

A keďže každé hlavné jedlo dnes začína polievkou, nedalo mi zistiť ako to bolo v našej rodnej. Myslím, že i dnes mnohé naše ženy poznajú a pripravujú tieto polievky: fízole, krúpy baranie, aj krúpy so žihľavou, štieranka s mliekom, šalátová, strúšky, grúle na kvasno, bryndzová, haluškovica, zemiaková, obarky.

Vlado aj ženy varit' vedia. Upieť domáci chlieb a niečo sladké mu-sela vedieť každá gazdinka. Všetci dobre poznali chuť pravého domá-ceho koláča pečeného v klasickej domácej murovanej peci, a tak som navodila tému pravé polomské domáce kysnuté koláče. Nastala vrava a smiech. Samozrejme ma aj opravili, že to nie sú koláče, ale kolá-še a leteli slová ako: kysnuté koláše: Küchen (čistý koláč bez plnky), makový koláš, orechový koláš, dvojpletkový závin (mak a orechy), trojpletkový závin (prvá plnka mak, druhá plnka orechy, tretia plnka figy alebo datle alebo svätójánsky chleba), beráč, Küchen, baba, kačka.

- pokračovanie v budúcom čísle -

Tehotenstvo a Covid-19

Informácií o koronavírusu je v súčasnosti veľa, ale informácie ohľadom vplyvu koronavírusu a tehotenstva či prenosu na dieťa je pomerne málo. Neustále prebiehajú nové štúdie v tejto oblasti.

Všeobecne tehotné ženy tvoria rizikovú skupinu vzhľadom na prenos infekcie rôzneho druhu. Je to zapríčinené hlavne fyzikálnymi zmenami v tele tehotnej ženy, preto aj v súvislosti s koronavírusom sú tieto ženy považované za rizikovejšie na rozvinutie závažného ochorenia. O dvoch

kmeňoch z rodu koronavírusov je známe, že akútny respiračný koronavírus (SARS-CoV) a respiračný syndróm na strednom východe (MERS-CoV) sú zodpovedné za závažné komplikácie počas tehotenstva (endotracheálna intubácia, zlyhanie obličiek a smrť).

Najprv sa myslelo, že prenos koronavírusu z matky na dieťa počas tehotenstva nie je možný. Neskôr sa však zistilo, že taký prenos je možný. Ako prvý ošetrovali takého novorodenca lekári vo Francúzsku. Zistili, že k prenosu došlo prostredníctvom placenty počas tehotenstva. U narodeného dieťaťa sa do 24 hodín po narodení prejavili ťažké príznaky. Lekári venovali dieťaťu potrebnú starostlivosť a nakoniec došlo k ústupu príznakov. Lekári

tvrdia, že nie je dôvod na paniku, pretože výskyt takýchto prípadov je zriedkavý s porovnaním rozsahu pandémie. Pravdepodobnosť vnútromaternicového prenosu infekcie novým koronavírusom z matky na dieťa je veľmi nízka. Podľa štúdie už tisícakm žien infikovaných koronavírusom sa narodili bábätká a z nich len menej ako dve percentá mali pozitívny test na koronavírus a ešte menej z nich malo nejaké príznaky ochorenia.

Dôležité je, aby tehotné ženy ešte dôslednejšie dodržiavali opatrenia ako ostatná populácia:

- * umývať si ruky mydlom a vodou, alebo používať dezinfekčný prostriedok na báze alkoholu,
- * nedotýkať sa očí, úst a nosa neumytými rukami,
- * zakrývať nos a ústa pri kašľaní a kýchaní jednorázovou papierovou vreckovkou, alebo ohnutým lakťom,
- * vyhýbať sa kontaktu s ľuďmi, ktorí prejavujú príznaky nádchy alebo chrípky,
- * v domácnosti dbať na zvýšenú dezinfekciu povrchov,
- * v priestore kde sa pohybuje veľa ľudí (obchody, pošty, MHD) používať jednorázové rukavice,
- * vyhýbať sa hromadným podujatiam,
- * nosiť rúška a respirátory, dodržiavať bezpečný odstup, a to aj keď nevyzerajú, že sú chorí.

V súčasnej dobe stále intenzívne prebiehajú výskumy v tejto oblasti, a preto je dôležité dodržiavať opatrenia, a tým chrániť seba a nenarodené dieťa.

Mgr. Dana Červenáková

Vážení občania, touto cestou vás prosíme, aby ste dodržiavali opatrenia, aby ste dodržiavali známe **R.O.R – ruky, odstupy, rúška**, aby ste počúvali odborníkov a aby ste sa dali čím skôr proti ochoreniu COVID-19 zaočkovať. Ak by ste mali ďalšie otázky, neváhajte nás kontaktovať na našej COVID linke Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Rožňave: **0905 439 276** (v pracovných dňoch 8.00-14.00). Ďakujeme vám.

ZDRAVIE spoza HUMNA 2. časť

Ak ste tohtoročnú bylinkovú sezónu zmeškali a napriek tomu by ste svoje zdravotné problémy chceli riešiť pomocou prírody, zabehnite si do kuchyne a pozrite sa na poklady, ktoré sa nachádzajú snáď v každej domácnosti:

BOBKOVÝ (VAVRÍNOVÝ) LIST

môžeme použiť nielen ako korenie, ale aj pre zdravie a krásu. Prehltnite 1 bobkový list denne a nechajte z tela vystúpiť všetky červy a choroboplodné zárodky v čreve. Pitie čaju z bobkového listu zbavuje plesní a vírusov v tele. Zároveň pomáha pri chrípke prechladnutí, problémoch s dýchacími cestami. Je tiež veľmi užitočný pri závažných ochoreniach ako je cholesterol v krvi, choroby pečene, rakovina, hepatitída a cukrovka.

Bobkový list je prírodný antioxi-

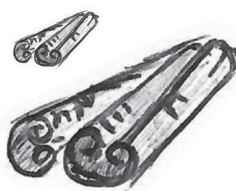
dant, používa sa tiež na krásu pokožky, nechťov a vlasov. Keď sa bobkový list, ktorý má antibakteriálnu vlastnosť spáli, jeho dym čistí energiu domu, jeho auru, dáva pokoj a upokojuje. Môžete ho tiež použiť ako prostriedok na tlmenie bolesti hlavy a zubov.

Naše babičky si jeho liečivé účinky dobre uvedomovali. **V prípade chrípky alebo prechladnutia používali túto masť z bobkového listu:**

10 bobkových listov zalejeme 70% alkoholom a necháme jeden deň odstáť. Potom všetko prelejeme do olivového oleja a dáme na mierny oheň – zmes nesmie vriieť! Keď masť vychladne, nanášame na bolestivé miesta niekoľkokrát denne.

Varianta na kašeľ: Ak vás trápi kašeľ, pomôže 15 bobkových listov, ktoré zalejeme 250 ml citrónovej šťavy a pridáme 500 g cukru. Zmes varíme na malom plameni – do hodiny sa vytvorí hustý sirup. Stačí vybrať listy, nechať vychladnúť a užívať 1 lyžicu denne. **Skladujeme v chladničke!**

ŠKORICA

už v stredoveku bola po čiernom korení najpopulárnejšou koreninou na svete. Je to vo svojej podstate sušená stromová kôra predávaná vo zvitkoch, alebo ako mletý prášok. Predstavuje aromatický, hrejivý a celkovo posilujúci prostriedok na zahnanie nádchy, zimných chrípok a príznakov spojených s nachladnutím, zdurením slizníc a úbytkom síl. Vý-

skumníci vo viacerých štúdiách poukazujú na jej schopnosť ničiť baktérie v močových cestách a vyzdvihujú jej schopnosť upokojovať podráždený žalúdok a pomáhať pri liečbe žalúdočných vredov. Podľa záverov štúdie vykonanej v Pakistane na súbore 60 ľudí, dochádza pri pravidelnom konzume škoric u diabetikov II. typu k významnému poklesu hladiny glukózy ako i cholesterolu a triglyceridov. Škoricu môžeme pridávať do čaju z materskej dúšky alebo yzopu ako prostriedok proti prechladnutiu a možno ju pokladať za podporný prostriedok na zvýšenie prekrvenia končatín, čo ocenia najmä mladé ženy, u ktorých je uvedená ťažkosť pomerne často zastúpená.

BIELA KAPUSTA

je osvedčeným receptom pri bolestiach kĺbov, ale aj pri zápale prsníka u kojaciach matiek. Stačí jemne rozklepať kapustný list, aby sa uvoľnila jej šťava a prikla-

dáme rovno na postihnuté miesto, najlepšie cez noc. Prekryjeme gázou, alebo starším uterákom a fixujeme napr. elastickým obvazom. Ďalšou možnosťou, ako pomôcť boľavým kĺbom, je obklad z ingrediencií, ktoré zaručene

nájde v každej kuchyni: zmiešame v rovnakom pomere (napr. polievkovú lyžicu) **plnotučnú horčicu, med a sódu bicarbonu**. Pripravenú pastu upevníme podobne ako kapustový obklad najlepšie cez noc na problémové kĺby.

JABLKÁ

sa tešia v našich zemepisných šírkach širokej obľube ako ovocie s vysokým obsahom vitamínov a vlákniny, konzumácia ktorého nášmu zdraviu nepochybne prospieva v rôznych oblastiach. Vedeli ste však, že **jablko je aj veľmi účinným prostriedkom pri hnačkách**, najmä ak sú spôsobené dietetickou chybou? Dve stredne veľké jablká olúpeme a

nastrúhame na jemnom strúhadle. Podmienkou úspechu je, že ich necháme asi **10-15 minút zoxidovať (zhnednúť)** a až potom neprisladené konzumujeme.

ORECHOVÉ ŠKRUPINY

Cibuľový sirup ako **prostriedok proti kašľu** je pomerne známy a účinný. Pravdepodobne menej ľudí už vie, že aj **orechové škrupiny** sú veľmi

dobrym pomocníkom pri neúčinných kašliach a vysilujúcom kašli. Potrebujeme k tomu škrupiny z 12 orechov a 1/2 litra vody. Škrupiny dobre poumývame, dáme do nádoby, zalejeme 1/2 litrom teplej vody a necháme 4 hodiny odstáť. Po uplynutí ich ešte 1/2 hodiny povaríme. Odparujúcu sa vodu dolievame tak, aby po scedení ostalo 1/2 litra nápoja. Môžeme ho i osladiť a popíjať v priebehu dňa. Tento odvar odstráni hlien z priedušiek.

ČERVENÁ REPA - CVIKLA

Viete, prečo sa hovorí: „Zdravý ako repa“?

Tradičná ruská medicína na červenú repu nedá dopustiť. Okrem toho je známe, že v starom Ríme sa skôr používala ako liek a až o mnoho rokov sa začala považovať za potravinu. Rokmi sa stala červená repa predmetom bádania učencov z medicínskeho prostredia a prišlo sa k mnohým, takmer neuveriteľným záverom. Pozitívne vlastnosti červenej repy nie je možné opísať pár slovami.

Nesmieme zabudnúť na najdôležitejšiu vec a tou je prevencia rakoviny! Odporúčajú ju aj onkologickí lekári a veria jej účinkom až natoľko, že na niektorých oddeleniach ju prikázali servírovať ku každému jedlu. Pretože nepôsobí len ako prevencia, ale tiež proti bujneniu rakoviny už chorého človeka. **Červená repa je jednoducho zázrak prírody.**

„Zemitá“ chuť čerstvej červenej repy mnohých odrádza od jej konzumovania. Kvas je však iný a naozaj by sa dalo povedať, že je to svojím spôsobom červené pivo. Tento nápoj však v sebe ukrýva obrovské množstvo pozitívnych stimulov pre náš organizmus. Opäť si spomenieme len tie najvýznamnejšie: jód, zinok a meď (na pevné nechty a vlasy), vitamín E (spomaľuje starnutie), kremík (dôležitý pre tvorbu kolagénu), horčík a draslík (zabra-

nújú prekysleniu tela a pomáhajú znižovať hladinu kyseliny močovej v tele, čo je podstatné pri liečbe dny), vláknina (pomáha pri pravidelnom vyprázdňovaní, upravuje činnosť čriev a pomáha proti zápche a hnačke), vitamín C (výborný prostriedok na podporu imunitného systému), vitamín B a kyselina listová (podporujú rast tkaniva a napríklad počas tehotenstva pomáhajú dieťaťu správne sa vyvíjať).

ZÁZVOR

sa u nás tiež začína tešiť čoraz väčšej obľube. Možno sa celkom bežne v každej kuchyni nevyskytuje, ale koreň už vieme bez ťažkostí kúpiť takmer v každom kútiku so zeleninou. Zázvorový olej je nenáročný na prípravu, ale výnimočný na rôzne neduhy. **Budeme potrebovať:** Čerstvý zázvorový koreň: 1 šálka (veľkosť podľa vlastného uváženia) Olivový olej: 1 + 1/2 šálky.

Zázvor očistíme, nastrúhame a zmiešame s olivovým olejom v nádobe, ktorú buď vložíme do rúry, alebo na sporáku necháme slabšie vrieť po dobu 2 hodín. Potom zmes precedíme, nalejeme najlepšie do tmavých fľaš a skladujeme na chladnom mieste. Takto uskladnený má trvanlivosť cca 6 mesiacov. Užívame 1 kávovú lyžičku denne. Zázvorový olej pomáha zlepšiť trávenie. Z tohto dôvodu je to vynikajúci liek na liečbu kŕčov, plynatosti a porúch trávenia. Okrem toho je ideálny na zníženie hmotnosti tým, že umožňuje rýchlejšie spaľovať tuky. Pre tých, ktorí trpia ochorením srdca, môže byť malé množstvo zázvorového oleja užívané každý deň, veľmi nápomocný. Znižuje totižto riziko arteriosklerózy, znižuje hladinu zlého cholesterolu v krvi a predchádza tvorbu krvných zrazenín. Zázvor pomáha regulovať krvný tlak a chráni pred chronickou hypertenziou.

Na liečbu komplikácií, ktoré sa zvyčajne vyskytujú počas jesenných a zimných mesiacov – ako je prechladnutie alebo chrípka – môže byť domácim zázvorový olej skvelým spojencom. Pomáha spriechodniť dýchacie cesty, pôsobí antibakteriálne a odbúrava hlien.

Ak niekto utrpel úder a postihnutá oblasť je veľmi bolestivá, malé množstvo zázvorového oleja pomôže rýchlo skončiť s bolesťou. Stačí naniest' a nechať pôsobiť. Rovnako účinkuje aj na bolesť a zápal kĺbov. Tento produkt má analgetické a protizápalové vlastnosti, ktoré znižujú aj vonkajší opuch. Výborný je aj ako teplá zápal na boľavé kolená. Tiež je výborné použiť pár kvapiek oleja na masáž boľavých svalov.

Spomením teda len tie hlavné: → znižuje krvný tlak, → priaznivo pôsobí na celú kardiovaskulárnu sústavu → detoxikuje celé telo a prečisťuje krv, obličky, pečeň, žľazy, aj črevá → posilňuje imunitu → zlepšuje celkové trávenie, odstraňuje zápchu → zlepšuje zrak → pomáha pri chorobách, vyvolaných kliešťami (lymská borelióza, kliešťová encefalitída) → pomáha pri rekonvalescencii, chemoterapii → vhodná je pri ateroskleróze, pri chudokrvnosti, aj počas tehotenstva → zlepšuje stav pleti, nechťov, aj vlasov.

Na kvas z červenej repy – lieku na všetky choroby – budeme potrebovať: - veľký zavárací pohár alebo džbán s objemom 3 cca litre, - viečko s dierkami alebo gázu na uzavretie, - 700 gramov červenej repy, - pár kúskov star-

šieho ražného či tmavého chleba (možno nahradiť 2 PL múky), - 200 gramov cukru (biely alebo hnedý, nie však med, lebo ten kvasenie brzdi), - 100 gramov hrozníka (na chuť - nemusia byť)

Postup:

1. Umytú a olúpanú červenú repu nakrájajte na kocky alebo nastrúhajte na hrubom kovovom strúhadle a vložte ju do veľkého pohára na zaváranie.
2. Pridajte hrozníka, na kocky nakrájaný chlieb či múku a cukor.
3. Zalejte prevarenou a vychladenou vodou.
4. Uzavrite nádobu a nechajte stáť na teplom mieste po dobu 6 až 7 dní.
5. Nezabudnite každý deň obsah 2 krát premiešať a sňať penu.
6. Po týždni nálev precedte cez čistú gázu a kvas z červenej repy máte hotový. Kvas uskladnite v chlade a užívajte po poháriku 2x denne (pohárik = pol deci).

Približne po mesiaci sa trojlitrový pohár minie. Dajte si mesiac pauzu a potom si opäť pripravte rovnakú kúru. Počas užívania kvasu je možné, že budete mať chvíľami miernu hnačku. Ide o to, že vaše telo sa čistí od toxínov, čo vedie k výskytu týchto dočasných prejavov. Po roku striedavého užívania kvasu bude vaša pečeň, obličky, črevá a v podstate celé telo kompletne vyčistené a zregenerované. Účinky však pocítite omnoho skôr.

Ľubica Šmelková, poslankyňa obecného zastupiteľstva

Georadarový prieskum zaniknutých kostolov v Gemerskej Polome priniesol zaujímavé zistenia

Je možné usúdiť, že naša dedina sa môže popýšiť veľmi zaujímavou históriou, nevynímajúc pritom tú cirkevnú. Dokladuje to aj skutočnosť, že na území dnešnej dediny pôvodne stojace chrámy zanikli. Konkrétne išlo o Kostol sv. Štefana Prvomučeníka v Malej Polome a Kostol sv. Mikuláša vo Veľkej Polome. Prihliadajúc na historický vývoj na tomto území, je možné predpokladať, že obe chrámy pochádzali so stredoveku, pričom veľkopolomský bol pravdepodobne starší. Na druhej strane, zánik kostolov bol v oboch prípadoch pravdepodobne spôsobený nepostačujúcou starostlivosťou o dané sakrálné stavby. Zároveň je veľmi pozoruhodné, že svoj hlavný účel prestali plniť v rozmedzí približne iba 20 rokov od seba. Udialo sa tak na konci 18. storočia, resp. na začiatku 19. storočia. Vo Veľkej Polome bol starý chrám následne nahradený na tom istom mieste novým, s patrocinom sv. Jozefa, ktorý stojí dodnes. Na jeho výstavbu bolo použité murivo predchádzajúcej stavby. V Malej Polome však bola situácia odlišná. Tu neprišlo k vybudovaniu nového kostola a na mieste zaniknutého bol zriadený cintorín výlučne pre katolícku konfesiu. Rovnako bola situácia odlišná aj v rámci veží týchto chrámov. Kostol sv. Mikuláša disponoval pred svojim zánikom len drevenou vežou, ktorá bola výstavbou nového kostola nahradená dnešnou kamennou, spojenou s loďou. V Malej Polome stála veža už pri Kostole sv. Štefana prvomučeníka, pričom bola od chrámu oddelená. Prvotne sa jednalo o drevenú, v 2. polovici 17. storočia tu bola vybudovaná kamenná. Zánik kostola sa jej výraznejšie nedotkol a táto veža stojí v obci dodnes.

Doteraz všetky informácie o týchto sakrálnych objektoch bolo možné získať len z písomných prameňov, najmä vizitačných zápisníc z obdobia 17. – 19. storočia. Avšak udalosti, ktoré sa v uplynulých mesiacoch odohrali v našej obci, súvisiace s majetkovým vlastníctvom a nelegálnou stavebnou činnosťou (terasa) na cirkevnom pozemku, na ktorom (podľa indícií z prameňov) stál kostol v Malej Polome, primáli KPÚ SR v Košiciach aby sa bližšie venoval tejto zaniknutej sakrálnnej stavbe, pričom ich šetrením pod vedením pani archeologičky PhDr. Marcely Ďurišovej bolo miesto vyhlásené za archeologické nálezisko a rozhodlo sa o uskutočnení georadarového prieskumu. Tým sa na toto miesto a jeho okolie začali vzťahovať všetky náležitosti týkajúce sa takéhoto typu topograficky vymedzeného územia.

Opísané udalosti sa odohrali v auguste tohto roku. Prešlo niečo vyše mesiaca a plánovaný odborný prieskum sa uskutočnil. Bol vedený pánom doc. RNDr. Jánom Tirpákom, Csc. Výsledky tohto prieskumu konaného dňa 1. októbra 2021 odhalili v rámci Malej Polomy na ploche č. 1 (viď obr. č. 3) veľké množstvo pravdepodobných základov po zaniknutom kostole. Podobné výsledky prinieslo meranie aj

v rámci plochy č. 2, kde bolo zaznamenané pravdepodobné severné murivo lode Kostola sv. Štefana Prvomučeníka. Prieskum teda skutočne potvrdil predošlú existenciu malopolomského chrámu v mieste rozoberaného pozemku, pričom kostol aj bližšie lokalizoval. Závery ďalej naznačili polohy možných častí kostola – svätyňu, steny lode, možnú sakristiu či kostnicu. (viď obr. č. 4). To, že pri lodi kostola bola pristavaná jedna sakristia potvrdzujú aj vizitačné zápisnice z 18. storočia. O inom objekte sa však nezmieňujú. Zároveň niektoré západné časti zaniknutého kostola je nutné hľadať, žiaľ, aj pod príľahlým rodinným domom a nelegálnou terasou, kvôli ktorej sa začalo spomenuté šetrenie. Na základe nálezov odporučil pán docent Tirpák vykonať na tomto mieste systematický archeologický výskum.

Napriek tomu, že KPÚ SR v Košiciach určil ako hlavnú prioritu (kvôli vyššie rozoberanému prípadu) vykonať prieskum práve v Malej Polome, v rámci Gemerskej Polomy bol pod jedným uskutočnený aj prieskum zaniknutého Kostola sv. Mikuláša v časti Veľká Poloma. Za to vďačíme najmä pánovi docentovi a veľkej ochote z jeho strany. Konkrétne bol prieskum vykonaný jednak v interiéri chrámu

(do takej miery ako to umožnilo jeho zariadenie) a tiež v okolí kostola, konkrétne na ploche južne od tejto stavby. Spoločne bolo meranie uskutočnené až na 7 plochách (viď obr. č. 5). Jeho závery sú nasledovné: V interiéri meranie zachytilo objekty z tvrdého materiálu a podkladové vrstvy po starších podlahách. V exteriéri zase základy po neznámej stavebnej činnosti. Konkrétne tieto plochy lokalizuje mapa nižšie (viď obr. č. 6). Pán docent Tirpák rovnako aj tu odporučil systematický archeologický výskum.

Závery georadarových prieskumov je možné pokladať za veľmi zaujímavé, a to najmä v rámci Malej Polomy. Priniesli alebo naznačili nové poznatky týkajúce sa cirkevnej histórie obce Gemerská Poloma. V Malej Polome bolo objavené veľké množstvo zo základov zaniknutého kostola, z ktorých je možné predpokladať aj jednotlivé časti chrámu. Kostol by tak bolo možné predbežne datovať približne do obdobia ostatných chrámov v okolitých obciach (Betliar, Henckovce) a to aj na základe možnej domnienky, že chrám mal najskôr kvadratické presbytérium (tak ako aj kostoly v okolitých obciach). Pri Veľkej Polome síce závery nepriniesli tak prelomové informácie, no rovnako aj tu boli naznačené určité základy južne od dnešného kostola. Je možné predpokladať, že menej výrazné nálezy v rámci Veľkej Polomy sú spôsobené práve tým, že nový kostol bol postavený na mieste staršej stavby a rovnako zmienený fakt, že k jeho výstavbe bol využitý stavebný materiál z predošlého objektu.

Na záver je možné usúdiť, že prvotne situácia v Malej Polome predstavovala potencionálne riziko pre uchovanie i možné budúce objasnenie časti našich dejín, a teda súvisela s ohrozením našej histórie. Avšak vďaka začatiu spomenutého šetrenia, je jej konečným dôsledkom pravý opak. No nielen to, keďže táto akcia viedla k samotnej bližšej identifikácii zaniknutého kostola. Situácia tak napokon dopadla v zmysle známeho príslovia, že všetko zlé je na niečo dobré. Teraz musíme iba dúfať, že navrhované systematické archeologické výskumy sa naozaj uskutočnia, aby ponúkli ešte detailnejšie pohľady na minulosť našej obce.

Autor: **Samuel Sebastián Očkaík**

Použité pramene:

TIRPÁK, Ján. *Gemerská Poloma - poloha: kostol sv. Jozefa. Odborný posudok nedeštruktívneho archeologického výskumu geofyzikálnym meraním*. Nitra : 2021, 13 s.

TIRPÁK, Ján. *Gemerská Poloma - poloha: zaniknutý kostol sv. Štefana Prvomučeníka. Odborný posudok nedeštruktívneho archeologického výskumu geofyzikálnym meraním*. Nitra : 2021, 8 s.

Nepublikované pramene:

OČKAÍK, Samuel Sebastián. *Rímskokatolícka farnosť Veľká Poloma v priebehu 19. storočia. Práca z Dejepisnej olympiády v kategórii A. 2021. (Nepublikovaný materiál).*

OČKAÍK, Samuel Sebastián. *Zaniknuté kostoly na území farnosti Gemerská Poloma. Práca z Dejepisnej olympiády v kategórii A. 2019. (Nepublikovaný materiál).*

Slávnosť posviacky farského erbu a tabule kňazov, ktorí vo farnosti pôsobili

V nedeľu 22.8.2021 sme v Rímskokatolíckej farnosti Gemerská Poloma prežívali veľkú udalosť – slávnosť posvätenia farského erbu a tabule kňazov, ktorí vo farnosti pôsobili. Po prípravách, ktoré nám zabrali niekoľko týždňov a mnohých prekážkach, ktoré sme museli prekonať, napokon nadišiel Bohom požehnaný deň.

Slávnosť začala sv. omšou. Hlavným celebrantom bol rožňavský dekan Štefan Kosturko. Spoločne so spolubratmi – polomským farárom Štefanom Magutom a vzácnym hosťom, kňazom Ľudovítom Jurekom – slávnosťne vstúpil do chrámu za zvuku zvonov so sprievodom, ktorý bol tvorený miništrantami a veria-

cimi nesúcimi erb farnosti, heraldickú listinu a tabuľu kňazov. Votívna sv. omša o sv. Jozefovi, ktorý je patrónom našej farnosti, bola sprevádzaná nádhernými omšovými piesňami za hudobného doprovodu. Počas bohoslužby sme si mohli tiež vypočuť veľmi pútavú kázeň pána farára Jureka. Tá bola zameraná aj na skutočný

dôvod nášho bytia, čím výnimočným spôsobom oslovil prítomných. Po svätom prijímaní nadišiel akt posvätenia erbu a tabule. Pri príležitosti tejto slávnosti bola vytvorená aj modlitba za farnosť, ktorú dostali všetci prítomní a môžu sa ju modliť pri súkromnej pobožnosti.

Následne pokračoval program v neďalekej sále Kultúrneho domu, kde sme si vypočuli odborné slová pána heraldika Mareka Gilányiho o postupnom vývoji nášho erbu až po finálny návrh. Rovnako predstavil jednotlivé atribúty, ktoré erb zobrazuje. Píla a ľalia umiestnené na ňom odkazujú na patróna sv. Jozefa, tri zlaté gule zase symbolizujú patróna predchádzajúceho farského chrámu – sv. Mikuláša. Červené pozadie bolo zvolené na základe skutočnosti, že v rámci farnosti sme mali chrám, ktorý niesol patrocínium mučeníka. Konkrétne sa jednalo o Kostol sv. Štefana Prvomučeníka v Malej Polome.

Je ťažké si uvedomiť, akú milosť sme od Nebeského Otca dostali. Bol nám daný erb. Skutočný význam erbu vystihuje nasledujúci výrok: „Erb, to je to čo všetkých spája a zjednocuje. Erb je symbol, ktorý niečo vyjadruje.“ Práve farský erb vyjadruje spojenie nás všetkých, farníkov z Gemerskej Polomy, Betliara, Henckoviec, Nižnej Slanej a Kobeliarova. Sme jedno spoločenstvo, jeden ľud, ktorý má zachovávať pravé hodnoty: pokoj, súdržnosť a najmä lásku – k blížnemu a k nášmu pánovi. Boh nám toto spoločenstvo na čele s duchovným otcom daroval, a preto je našou povinnosťou si tento dar nesmierny ctieť. V prezentácii ďalej pokračoval študent Samuel Sebastián Očkaík, ktorý priniesol informácie o jednotlivých kňazoch z Očkáik, ktorí sú zaznamenaní na spomínanej tabuli. Veríme, že touto tabuľou sme im všetkým vzdali úctu a vďaku za ich nenahraditeľnú službu. Medzi duchovnými bol spomenutý aj Štefan Klátik jediný známy rodák z farnosti, konkrétne z Veľkej Polomy. Štefan Klátik sa tu nielen narodil a pôsobil, ale napokon vo Veľkej Polome aj zomrel a bol pochovaný. Dozvedeli sme sa veľa zaujímavých informácií aj o Štefanovi Bednáríkovi. Tento kňaz je najdlhšie pôsobiacim duchovným vo farnosti, slúžil tu až neuveriteľných 46 rokov!

Na záver bolo pre všetkých pripravené agapé, pri tom sa podával mimoriadne chutný guláš, ktorý pre nás s láskou navaril pán Jozef Kovalčík s pomocou pána Martina Antala. Podľa viacerých farníkov to bol najlepší guláš v ich živote. Podávali sa aj koláče rôzneho druhu, ktoré upiekli šikovné farničky. Keďže slovo agapé označuje hody lásky, veríme, že toto pohostenie okrem posilnenia tela slúžilo aj pravému zmyslu, ktorý je v cirkvi zakotvený už od obdobia prvých kresťanov. Napriek tomu, že sme počtom veriacich malá a chudobná farnosť, náš pán nás obdaril toľkými milosťami, aby sa slávnosť vydarila, aby sa oslávilo jeho presväté meno v nás, v našich životoch a v našej farnosti.

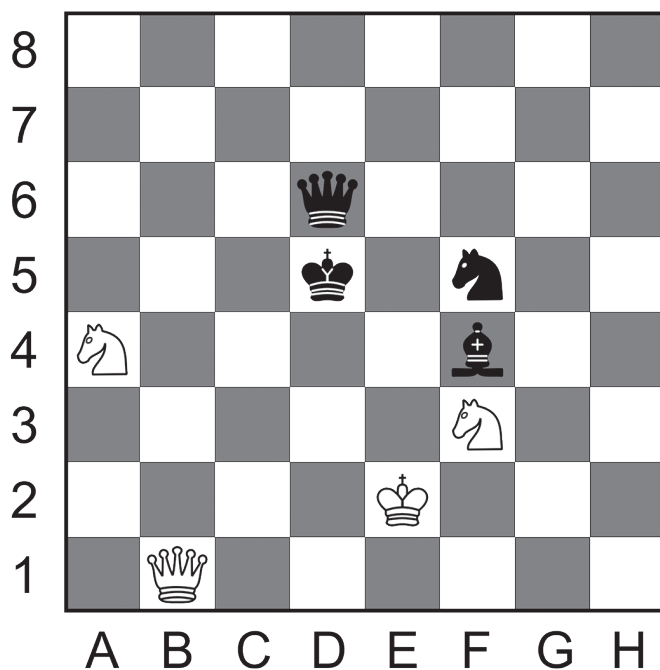
Naša slávnosť skončila, ale životy pokračujú. Tak ako povedal pán farár Jurek, dôležité a podstatné v našom bytí je to večné a nie pominuteľné. Sme ľudia s chybami, nedokonalosťami, rozdielnymi názormi. No, to čo nás spája je večná láska. Preto dajme Krista na prvé miesto, aby sme ho nikdy nemuseli opustiť, a aby sme, tak ako je napísané v modlitbe za farnosť, „aj v terajších ťažkých časoch obstáli a aby sa v nasledujúcich rokoch postupne zmenila tvár našej farnosti, čím by mohla prekvikovať lepšie k Jeho sláve.“ Amen.

Na záver by sme sa touto cestou chceli ešte raz za všetko poďakovať v prvom rade nekonečne milujúcemu Bohu. Zo srdca ďakujeme všetkým farníkom, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli pri organizovaní slávnosti i týmto sponzorom: Obci Gemerská Poloma, Pohrebnejmu podpornému združeniu Gemerská Poloma a pánovi Pavlovi Petergáčovi. Ďakujeme aj nižšie menovaným významným hosťom, ktorí prijali naše pozvanie a vo výraznej miere obohatili túto slávnosť: ThLic. Štefan Kosturko, kanonik h. c., dekan rožňavského dekanátu; JCLic. Ľudovít Jurek; Mgr. Silvia Lörinčíková, PhD., významná historička a archivárka v biskupskom archíve v Rožňave; Mgr. Lillian Brond'ošová, starostka obce Gemerská Poloma; Mgr. Mariana Moravčíková, kantorka; Mgr. Marek Gilányi, heraldik a autor nášho erbu.

Farníci z farnosti Gemerská Poloma

pomôcky: KIANG	1.	atletika (skr.)	kyselina ribonukleová	3.	nájomné	nemecká rieka	rímska číslica 50	zn. kozmetiky	veľkostatok	Kainov brat	americká herečka (Claire, *1979)	druh papagája
riečka vo Francúzsku					zmes krájaných zeleniny							
sicílska sopka					Istrobanka nemecká elektrotech. firma		rozpávkový kráľ slonov, samec kravy					
kráčaľa				alebo (česky) sídlo v Somálsku				meno Génovévy				
dlhá samohláska		astát (zn.)	obvyčajný kyselina deoxyribonuk- leová					riečka v Kolumbii krvná skupina				krídla rímskych légii
ostrov pri Afrike										zvrtné zám. indický strom s vonnými kvetmi		
film. mimozemšťan					naša hudobná skupina	pomôcky: ALAE	borievka (nár.)	územie obklopené územím iného štátu	vetná spojka	infarkt myokardu (lek.skr.)	indukčnosť zničujúci úder	
pomôcky: BAALE	časť ľudského ucha	avšak podradová spojka				4.						
2.			1 foneticky rímskych 999			veternica (botan.)						
klamstvá po česky				druhé písmeno slovenskej abecedy		lekárska komora (skratka)			mesto v Rusku	japonský ostrov stredná móda		opäť
jód (zn.)		orgány sluchu		zn. neutrónu druh čiarového kódu		kedysi (lat.)					Kazachstan (kód)	
syn čínskeho boha nebies			zn. veľičiny energie rádium (zn.)		horčík (zn.)	láka					abampér (zn.) predpona - bývalý	
pustovňa						elektrónvolt (zn.)		boh, po lat. skupenské teplo (zn.)				
druh somára						francúzske mužské meno (kalist)						

Biely na ťahu dáva mat 2. ťahom

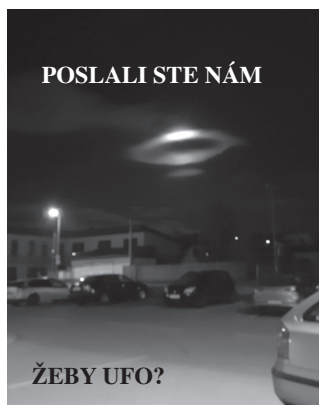

Šachová úloha: bez pomôcky.

ú l o h y z a o d m e n u

→ výherná cena je 20,00 EUR → obálku je potrebné označiť slovom **ŠACH** alebo **KRÍŽOVKA** → doručiť na obecný úrad alebo do obecnej knižnice → odpovede je možné zaslať tiež e-mailom: obec@gemerskapoloma.sk alebo kniznica@gemerskapoloma.sk → môžete volať každú stredu v čase od 13,00 do 15,00 h. na tel. číslo: 0911 535 280 (obecná knižnica) → potrebné je napísať telefónny kontakt → termín uzávierky je 15. 03. 2022, vrátane

Krížovka: ukrýva poslednú časť textu. Advent, advent štyri sviece. Prvá z nich sa zatrbliece, potom druhá, tretia zhorí, donesieme stromček z hory. A keď štvrtá splanie štíška, (krížovka)

POSLALI STE NÁM

ŽEBY UFO?

Na záver ešte jeden recept na chladné dni:

Recept proti kašľu

Do hrnčeka dáme 2 del vody. Prídáme 2 polievkové lyžice celého anízu, 2 kávové lyžice medu a štipku soli. Necháme zovrieť a ihneď odstavíme z ohňa. Necháme vychladnúť.

Každé 2 hodiny vypijeme 1 polievkovú lyžicu takto pripraveného čajíka. Za 24 hod. je po kašli. Deti konzumujú čajovú lyžičku čaju

Polomské noviny

♦ vychádzajú štvrt' ročne pre občanov obce Gemerská Poloma

♦ Vydavateľ: Obecný úrad Gemerská Poloma, Námestie SNP 211, 049 22 Gemerská Poloma, IČO 00328227, ISSN 1339-1267

♦ Reg. č. EV 3105/09 - registrácia 22. 01. 1996

♦ Zodpovedný redaktor: Mgr. Lillian Brondošová ♦ Redakčná rada: Dana Červenáková, Ing. Stanislava Červenáková, Mgr. Jana Krivušová

♦ Foto: Ondrej Greško, Dana Červenáková a občania obce ♦ Adresa: Obecný úrad Gemerská Poloma, Námestie SNP 211, 049 22 G. Poloma

♦ e-mail: obec@gemerskapoloma.sk, kniznica@gemerskapoloma.sk

♦ Neprešlo jazykovou korektúrou.

♦ Tlač: Tlačiareň OTOPRINT Rožňava ♦ Počet výtlačkov: 750

